

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ζ.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΤΕΙΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ
ΛΟΙΠΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ-ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΑΣ & ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ
(Παρά τῷ Μητροπολιτικῷ μέγαρον)

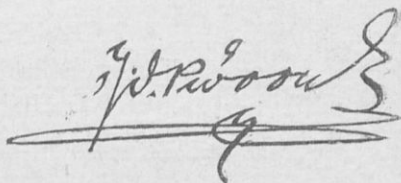
Τὸ ἔρρισμα τῆς κατὰ πάντας τοὺς αἰῶνας πνευματικῆς κινήσεως καὶ ἡ ἀκένωτος φωτὸς πηγῆ, ἐξ ἧς καταναγάζεται ἡ ἀνθρωπότης, εἶναι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, τῶν ὁποίων οἱ πλείστοι διδάσκονται ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κατανόησις τούτων παρὰ τῆς μαθητιώσης ἰδίᾳ νεότητος ἀποβαίνει διὰ ποικίλους λόγους ἄκρως δυσχερῆς, ἔγνων ἐνὶ νῦν ἐκδώσωμεν διὰ ταύτην πρωτοτύπους τῶν εἰρημένων τῆς ἀρχαιότητος ποιητῶν καὶ συγγραφέων **Σχολικὰς μεταφράσεις**, δι' ὧν αἴρονται αἱ σοβαραὶ τῆς ἔρμηνείας δυσχερεῖαι, αἵτινες ἀφ' ἐνός μὲν χαλαροῦσι τὴν προθυμίαν πρὸς ἐπίμονον μελέτην τῶν ἀθανάτων ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῆς προγονικῆς ἡμῶν εὐκλείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατατρίβουσι χρόνον πολύτιμον ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἐπὶ μεγίστῃ ζημίᾳ τοῦ τῆς ἐμβαθύνσεως σταδίου, ἐν ᾧ τὰ μάλιστα ὁ νοῦς δξύνεται καὶ θετικῶς καλλιεργεῖται.

Οἱ ποιούμενοι χρῆσιν τῶν ἡμετέρων σχολικῶν μεταφράσεων θέλουσι κατανοήσῃ εὐχερῶς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας καὶ Ῥωμαίους ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς, διότι ἡμεῖς οὐδὲν τὸ σκοτεινὸν καὶ ἀσαφὲς ἐν αὐτοῖς ἀφήκαμεν ἀνερμήνευτον. Διὰ τῶν ἐν παρενθέσει διπλῶν καὶ τριπλῶν πολλάκις ἐπεξηγήσεων καὶ πραγματικῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν ἐν ἀγκύλαις προσθηκῶν καὶ νοημάτων, ἅτινα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις παρελείποντο διὰ τὰς ἀλλοίας τοῦ τότε λόγου συνθήκας, ἐξωμαλύνουμεν τελείως τὸ ἔδαφος τῆς πλήρους ἔρμηνείας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐπισῶρευσις τῶν πλατῶν ἐπεξηγήσεων καὶ προσθηκῶν δυνατόν νὰ ἐπιφέρῃ σύγχυσιν, συνιστῶμεν τοῖς ἀναγνώσταις, ὅπως ἀντιπαρέρχονται πᾶν τὸ ἐν ἀγκύλαις καὶ παρενθέσει, ἐὰν θέλωσι νὰ ἔχωσιν ἀμεσώτατα τὴν εἰς τὸ νέον ἀπόδοσιν τοῦ κειμένου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1928

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΡΩΣΣΗΣ, δ.φ.
Γυμνασιάρχης.

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέρουσι κάτωθεν τὴν ὑπογραφήν μου

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ζ΄.

Ἔκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ στ. 1—72. Μετὰ τὴν ἐκ τῆς μάχης ἀποχώρησιν τῶν Θεῶν, ἤτοι 1) τοῦ Ἀπόλλωνος πρὸς τὴν ἀκρόπολιν τῆς Ἰλίου Πέργαμον· 2) τῆς Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως πρὸς τὸν Ὀλυμπον λόφῳ τοῦ τραυματισμοῦ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Διομήδους, καὶ 3) καὶ τελευταῖον τῆς Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς, αἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὸν τραυματισμὸν τῶν εἰρημένων θεοτήτων ὡς φέροι τῶν Ἑλλήνων, οἱ Ἀχαιοὶ ὑπερισχύοντες φονεύουσι πολλοὺς τῶν Τρώων.

Τῶν δὲ Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν ἡ φοβερά (=αἰνή) μάχη (=φύλοπις) ἀπεμονώθη (: ἔμεινε μόνη διὰ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν θεῶν· ἢ : ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν θεῶν=οἰώθη). Πολλὰς δὲ, ὡς ἦτο φυσικόν, διευθύνσεις (ἰθύσεις) ἔλαβε (=πολλὰ δ' ἄρα ἴθυσε) ἢ μάχη τῆδε κακείσε (: ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· ἢ : κατὰ πλάτος καὶ μῆκος=ἐνθα καὶ ἐνθα) ἐν τῇ πεδιάδι, οἷε διηύθυνον (=ἰθυσόμενων) κατ' ἀλλήλων τὰ χαλκῶ συνηρμοσμένα (: τὰ χαλκόδετα=χαλκήρεα) ἀκόντια, μεταξὺ (=μεσσηγὺς) τοῦ Σιμόεντος [ποταμοῦ] καὶ τῶν ρεῖθρων (ἢ : τοῦ ρεύματος) τοῦ Ξάνθου (Σκαμάνδρου).

[5] Πρῶτος δὲ [μετὰ τὴν τῶν θεῶν ἀποχώρησιν] ὁ Τελαμώνιος Αἴας, τὸ προπύργιον (=ἔρκος) τῶν Ἀχαιῶν, διέρρηξε τὴν ἔναντι αὐτοῦ φάλαγγα τῶν Τρώων, χαρὰν (: σωτηρίαν=φῶς) δὲ προξένησεν εἰς τοὺς συντρόφους [αὐτοῦ], πλήξας (: κτηπήσας) ἐπιτυχῶς (=βαλὼν) ἄνδρα, ὅστις ἦτο (=τέτυκτο)

ἄριστος μεταξύ τῶν Θορακῶν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἐυσώρου τὸν ρωμαλέον καὶ μεγαλόσωμον Ἀκάμαντα. Αὐτὸν λοιπὸν (=ῥα) ἐπιτυχῶς ἐκτύπησε πρῶτος *κατὰ τὴν κερροτσιδῆ προεξοχὴν* (=φάλων) *τῆς περικεφαλαίας* (=κύρουθος) *τῆς ἐχούσης ὡς λόφον* [10] *πυκνὰς ἐξ οὐρᾶς ἵππου τρίχας* (=ἵπποδασειῆς), ἐνέπηξε δὲ [τὸ δόρυ] ἐν τῷ μετώπῳ, ἣ δὲ χαλκίνη αἰχμῇ, ὡς *ἦτο ἐπόμενον* (=ἄρα), διεπέρασε τὸ ὄστον πρὸς τὰ ἔσω· ἐκάλυψε δὲ τοῦτον κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ σκότος [τοῦ θανάτου].

Ἐπειτα (ἣ : δεύτερος=ἄρα) δὲ ὁ βροντόφωνος Διομήδης ἐφόνευσε τὸν Ἀξυλον τὸν υἱὸν τοῦ Τεύθραντος, ὅστις πλούσιος ἀπὸ περιουσίαν κατέκει *ἐν τῇ ὠραίας οἰκοδομᾶς ἐχούσῃ* (=ἐυκτιμένη) Ἀρίσβῃ, ἦτο δὲ ἀγαπητὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους· διότι [15] πάντας τοὺς ξένους *ἐξένιζε* (: ἐφιλοξένει, ἐφίλευε) κατοικῶν οἰκίαν *παρὰ τὴν ὁδὸν* (: ἔχουσαν πρόσωπον πρὸς τὴν ὁδὸν =ὀδοῦ ἐπι). Ἄλλ' οὐδεὶς ἐξ ἐκείνων τοῦλάχιστον [τοὺς ὁποίους ἐφιλοξένει] *τοῦ ἀπεσόβησε* (=ἤρκεσέ οἱ) τότε τὸν θλιβερὸν ὄλεθρον ἀντεπεξεληθὼν [κατὰ τοῦ Διομήδους] (=ὕπαντιάσας) καὶ *ἐμπροσθεν* [τοῦ Ἀξύλου ταχθεὶς] (=πρόσθεν), ἀλλ' ἀφήρκεσεν ἀπ' ἀμφοτέρων [ὁ Διομήδης] τὴν ζωὴν, δηλ. ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ θεράποντος Καλησίου, ὅστις, ὡς γνωστὸν, ἦτο τότε *ἠνίοχος* (=ὑφηνίοχος) τῶν ἵππων· *ἀμφοτέροι δ' οὗτοι εἰσέδυσαν* [ὑπὸ] *τὴν γῆν* (ἣ : αἱ ψυχαὶ ἀμφοτέρων τούτων κατέγηθον εἰς τὸν κάτω κόσμον).

[20] Ὁ δὲ Εὐρύαλος ἐφόνευσε τὸν Δρησον καὶ τὸν Ὀφέλιον· *ἐπορεύθη* (: ὄρμησε=βῆ) δὲ πρὸς τὸν Αἴσηπον καὶ Πήδασον τοὺς ὁποίους ἐγέννησέ ποτε *ἡ νύμφη τῶν γλυκέων ὑδάτων* (: ἡ ναῖς νύμφη) Ἀβαρβαρή μετὰ τὸν *εὐγενῆ* (: ἐξαίρετον) Βουκολίωνα, ὁ δὲ Βουκολίων ἦτο υἱὸς τοῦ ἐπιφανοῦς Λαομέδοντος, ὁ πρεσβύτατος *κατὰ τὴν ἡλικίαν* (=γενεῆ), ἣ δὲ μήτηρ [αὐτοῦ] ἐγέννησεν αὐτὸν κρυφίως· *ἐνώ δ' ὡς ποιμὴν ἐφύλαττε τὰ πρόβατα* (ἣ ἐπὶ λέξει : ὡν ποιμὴν ἐπὶ τῶν προβάτων

[25] ἐπάνω εἰς τὰ πρόβατα) *ἦλθεν εἰς συνάφειαν μετ' αὐτῆς* (=μίγῃ) *δι' ἐρωτικῆς ἀγάπης* (=φιλότητι) καὶ συγκατακλίσεως, ἐκείνη δὲ ἔγκυος καταστάσα ἐγέννησε διδύμους υἱούς. *Καὶ τούτων* (ἣ : οὐ μόνον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τούτων = καὶ

τῶν) ὄντως (=μὲν=μὴν) τὴν [ζωικὴν]δύναμιν παρέλυσε κάτω εἰς τὰ γόνατα (=ὑπέλυσε) καὶ τὰ λαμπρὰ (ἦ: εὐτραφῆ=φαιδιμα) μέλη τοῦ σώματος ὁ υἱὸς τοῦ Μηκιστεύως [Εὐρύαλος] καὶ ἀπὸ τῶν ὤμων ἐσκύλευε τὰ ὄπλα.

Ἐπειτα δὲ ὁ καρτερικὸς ἐν τῷ πολέμῳ (=μενεπιτόλεμος) [30] Πολυποίτης ἐφόνευσε τὸν Ἀστύαλον· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἐφόνευσε διὰ τῆς χαλκίνης λόγχης τοῦ δόρατος (ἦ: διὰ τοῦ χαλκοῦ δόρατος) τὸν ἐκ Περωκῆτος Πιδύτην· ὁ δὲ Τεῦκρος τὸν εὐγενῆ Ἀρετάονα. Ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Νέστορος Ἀντίλοχος ἐφόνευσε διὰ τοῦ λαμπροῦ δόρατος τὸν Ἀβλήρον, ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων τὸν Ἐλατον· κατόκει δὲ [ὁ Ἐλατος] τὴν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ καλλιρροῦ [ποταμοῦ] Σατινιόεντος ἐπὶ ἀποτόμου ὑψώματος ἰδρυμένην καὶ ὑψηλὰ τεῖχη περιβεβλημένην (=αἰ- [35] πεινήν) Πήδασον. Ὁ δὲ ἦρωσ Λήϊτος ἐφόνευσε τὸν Φύλακον φεύγοντα· ὁ δὲ Εὐρύπυλος φονεύσας ἐσκύλευσε (=ἐξενάριξε) τὸν Μελάνθιον.

Εὐθύς δὲ τότε ὁ βροντόφωνος Μενέλαος συνέλαβε ζωντανὸν τὸν Ἄδραστον· διότι οἱ δύο [τοῦ δίφρου του] ἵπποι φεύγοντες περίτρομοι (=ἀτιζομένοι) πρὸς λύπην του (=οἱ) ἐν τῇ πεδιάδι (=πεδίοιο), περιπλακέντες (=βλαφθέντες) ἐν κλάδῳ (=ὄζω ἐν) ἄρμυρικής, θραύσαντες (=ἄξαντες) τὸ καμπύλον ἄρμα [40] ἐν τῷ [προσθίῳ] ἄκρῳ (=ἐν πρώτῳ) τοῦ ρυμοῦ, αὐτοὶ μὲν ἀπῆλθον πρὸς τὴν πόλιν (ἦ καὶ ἄλλως: διότι αὐτοὶ μὲν οἱ δύο ἵπποι ἀπῆλθον πρὸς τὴν πόλιν... ὅτε ἐθραυσαν τὸ καμπύλον ἄρμα ἐν τῷ προσθίῳ ἄκρῳ τοῦ ρυμοῦ, [καὶ ἐθραυσαν αὐτὸ ἐν τῷ προσθίῳ ἄκρῳ τοῦ ρυμοῦ] ὅτε περιεπλάκησαν ἐν κλάδῳ ἄρμυρικής, [καὶ περιεπλάκησαν ἐν κλάδῳ ἄρμυρικής], ὅτε ἐφρευγον πρὸς λύπην του περίτρομοι, ὅπου ἀκριβῶς (: καθ' ἣν ἀκριβῶς διεύθυνσιν=ἢ περ) ἐφρευγον (=φοβέοντο) ἐκεῖνοι οἱ ἄλλοι οἱ ἐξιπασθέντες, αὐτὸς δὲ ἐκ τοῦ ὀχήματος τοῦ ἄρματος (=ἐκ δίφρουιο) ἐκλίσθη ἔξω παρὰ τὸν τροχὸν πρηνῆς ἐν τῇ κόνει (: ἐν τῷ κονιορτῷ) ἐπίστομα. Πλησίον δὲ αὐτοῦ ἐστάθη [45] ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως Μενέλαος κρατῶν μακρὸν (: μακρόσκιον) ἀκόντιον. Ὁ δὲ Ἄδραστος εὐθύς τότε λαβὼν [αὐτὸν] ἐκ τῶν γονάτων παρεκάλει.

«Λάμβανέ με ζωντανόν, υἱὲ τοῦ Ἀτρέως, δέχθητι δὲ σὺ ἰσά-

Ξία [πρὸς τὴν τοῦ προσώπου μου ἀξίαν] λύτρα. Πολλὰ δὲ κειμήλια φυλάττονται ἐν [τῷ οἴκῳ [=δόμῳ]] τοῦ πλουσίου πατρὸς [μου], καὶ χαλκᾶ σκευὴ καὶ χρυσᾶ σκευὴ καὶ σκευὴ ἐκ σιδήρου [50] δυσκατεργάστου· ἐκ τούτων ἤθελεν εὐχαρίστως σοὶ δώσειν ὁ πατήρ μου ἄπειρα λύτρα, εἰάν ἤθελε μάθει ὅτι ἐγὼ εἶμαι ζωντάνος εἰς τὰ πλοῖα, τῶν Ἀχαιῶν·.

Τοιοιουτρόπως εἶπε, τούτου δὲ ἤρχιζε νὰ πείθῃ (=ἐπειθε), ὡς ἦτο ἐπόμενον (=ἄρα), τὴν ἐν τοῖς στήθεσι καρδίαν. Καὶ ἦδη εὐθύς διεννοεῖτο (=ἐμελλε) νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς τὸν ἰδικόν του θεράποντα, ἵνα [τὸν] ὀδηγήσῃ, κάτω εἰς τὰ [ἐν τῇ ἀκτῇ ἀνειλυσμένα] ταχέα πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν· ἀλλ' ὁ Ἀγαμέμνων *τρέχων* (: δρομαῖος) ἦλθεν *ἐνώπιόν [του]* (=ἀντίος) καὶ *δυνα-* [55] *τῇ φωνῇ* (=ὀμοκλήσας) ἤρχιζε νὰ λέγῃ [τοῦτον δὲ] τὸν λόγον· «ὦ καλέ (: ἔ φίλε=ὦ πέπον), ὦ Μενέλαε, ἀλλὰ διὰ τί λοιπὸν (=τί ἦ δὲ) σὺ κήδεσαι οὕτως [ὡς βλέπω] περὶ τῶν ἀνδρῶν [τούτων]; Ἀληθῶς ἄριστα [πράγματα] σοὶ ἔχουσι γίνεαι ἐν τῷ οἴκῳ ὑπὸ τῶν Τρώων (ἦ: πολλὰ καλὰ τοῦ ἔπραξαν οἱ Τρῶες εἰς τὸν οἶκόν σου). Ἐκ τούτων εἶθε νὰ μὴ διαφύγῃ κανεὶς τὸν παντελῆ ὄλεθρον καὶ τὰς χεῖρας ἡμῶν, μηδὲ ἐκεῖνος ὁ ἄρρην ὄν, τὸν ὅποιον ἤθελε φέρεαι ἢ μήτηρ ἐν τῇ κοιλίᾳ [αὐτῆς], μηδὲ οὗτος εἶθε νὰ διαφύγῃ, ἀλλὰ *ἀπαξάπαντες* (=ἅμα πάντες) εἶθε [60] νὰ ἐξολοθρευθῶσιν (:ἐξοντωθῶσιν) ἐκ τῆς Ἰλίου οὔτιος, ὥστε μηδεμίᾳς νὰ τύχῃσι *ἐπιμελείας*—*φροντίδος*—*διὰ τὴν ταφὴν—κηδείαν* (=ἀκήδεστοι) καὶ *μηθενὸς ἔχρους* (: *τάφου, τύμβου*) *δυναμένου νὰ ὑπενθυμίξῃ αὐτοῖς* (=ἄφαντοι).

Τοιοιουτρόπως ἀφοῦ εἶπε, ἐγύρισε τὰς φρένας (: παρέπεισε τὸν νοῦν) τοῦ ἀδελφοῦ ὁ ἦρωσ συμβουλευσας τὰ *πρέποντα* (: τὰ ὀρθά=αἴσιμα)· ἐκεῖνος δὲ ἀπόβησεν μακρὰν ἑαυτοῦ διὰ τῆς χειρὸς τὸν ἦρωα Ἀδραστον· τοῦτον δὲ ὁ ἄρχων Ἀγαμέμνων ἐπλήγωσε κατὰ τὴν λαγόνα, ἐκεῖνος δὲ *ἀνειράπη* (: ὑπτιος ἔπεσε) [65] ὁ δὲ Ἀτρεΐδης [Ἀγαμέμνων] λάξ πατήσας ἐπὶ τοῦ στήθους του ἀπέσπασε τὸ ἐξ ξύλου μελίαις δόρυ.

Ὁ δὲ Νέστωρ προέτρψε τοὺς Ἀργεῖους (: τοὺς Ἕλληνας) φωνάξας *λαχυρῶς* (: δυνατὰ=μακρόν)· «ὦ ἀγαπητοὶ ἦρωες *Δαναοὶ* (Ἕλληνες), *ἀφρωσιωμένοι ὀπαδοὶ τοῦ Ἄρεως* (: ἀνδρεῖοι πο-

λεμισταί), ἄς μὴ μένη τώρα κανείς [ἐξ ἡμῶν] ὀπίσω **ριπτόμενος ἐπὶ τῶν λαφύρων** (=ἐπιβαλλόμενος ἐνάρων), ἵνα ἔλθῃ εἰς τὰ [70] πλοῖα φέρων πλεῖστα [τοιαῦτα], ἀλλ' ἄς φονεύωμεν ἄνδρας· ἔπειτα δὲ καὶ **ταῦτα** (=τὰ) **ἤσυχτοι** (: ἀνενόητοι=ἐκηλοὶ) θὰ **σκυλεύσητε** (: θὰ ἀφαιρέσητε) ἀπὸ τῶν ἀνὰ τὴν πεδιάδα φονευθέντων νεκρῶν).

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ στ. 73—118. Ὁ μάντις Ἐλενος παρακινεῖ τὸν Αἰνεΐαν καὶ Ἔκτορα, ἵνα παραθαρύνωσι τὸν εἰς φυγὴν τραπέντα στρατόν. Εἰς δὲ τὸν Ἔκτορα συνιστᾷ τέλος νὰ μεταβῇ κλιεῖσθην πόλιν καὶ διατάξῃ τὰς Τρωάδας νὰ προβῶσιν εἰς δεήσεις πρὸς τὴν Ἀθηναίαν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν Τρώων.

Οὕτως εἰπὼν ἐξήγειρε τὴν πολεμικὴν ὁρμὴν καὶ καρδίαν ἐκείνου. Τότε πάλιν οἱ Τρῶες [πιεζόμενοι] ὑπὸ τῶν φιλοπολέμων Ἀχαιῶν ἤθελον ἀναβῆ εἰς τὴν Ἴλιον **ὑποκύψιντες εἰς τὴν ἀνανδρίαν τῶν** (=θαμέντες ἀναλήφι), **ἐὰν μὴ ἀκριβῶς κα-** [75] **τὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην** (=εἰ μὴ ἄρα) ἔλεγεν εἰς τὸν Αἰνεΐαν καὶ τὸν Ἔκτορα σταθεῖς πλησίον ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου Ἐλενος ὁ ἐξόχως ἄριστος ἐκ τῶν οἰωνοσκόπων.

«Αἰνεΐα καὶ Ἔκτορ—[ἀποτεινόμενοι δὲ πρὸς ὑμᾶς], διότι ὑμᾶς πρὸ πάντων ἐκ τῶν Τρώων καὶ τῶν Λυκίων **βαρύνουσιν** (: πιέζουσι) **οἱ μόχθοι τοῦ πολέμου** (=πόνος ἐγκέλιται), διότι εἴσθε ἄριστοι εἰς πᾶσαν ἐπιχειρήσιν, δηλ. καὶ εἰς τὸ νὰ μάχησθε [80] καὶ εἰς τὸ νὰ σκέπησθε—σταθῆτε αὐτοῦ καὶ ἀναχαιτίσατε ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν τοὺς στρατιώτας ἐρχόμενοι εἰς ὅλα τὰ μέρη, πρὶν πάλιν ῥιφθῶσιν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν γυναικῶν [των] φεύγοντες, γίνωσι δὲ ἀντικείμενον χαρᾶς εἰς τοὺς πολεμίους· ἀφοῦ δὲ ἐνθαρρύνητε ὅλας τὰς **φάλαγγας** (: τάγματα), ἡμεῖς θὰ πο-

[85] **λεμῶμεν** κατὰ τῶν Δαναῶν **μένοντες ἐδῶ** (: κρατοῦντες τὰς θέσεις μας ἐδῶ=μένοντες αὐθι), ἂν καὶ καταπονούμεθα πολὺ διότι ἡ ἀνάγκη πιέζει [ἡμᾶς]· σὺ δὲ (=ἀτάρ), Ἔκτορ, πορεύου· εἰς τὴν πόλιν, δὸς δὲ παραγγελίαν τότε εἰς **τὴν μητέρα μας** (: εἰς τὴν ἰδικὴν σου καὶ ἰδικὴν μου μητέρα)· ἐκείνη δὲ ἄγουσα μεθ' ἑαυτῆς τὰς **ἐντίμους κυρίας** (: τὰς σεβαστὰς δεσποίνας=γεραιὰς=γεραιὰς) εἰς τὸν ναὸν τῆς γλαυκῶπιδος Ἀθηναῖς ἐν τῇ

ἀκροπόλει, ἀφοῦ διατάξῃ τὴν ἰέρειαν νὰ ἀνοίξῃ (=οἷξασα) [90] διὰ τῆς κλειδῶς τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ οἴκου, τὸν πέπλον ὅστις φαίνεται εἰς αὐτὴν ὅτι εἶναι ὠραιότατος καὶ μέγιστος ἐν τῷ μεγάρῳ (: ἐκ τῶν ἐν τῷ μεγάρῳ τοιούτων) [καὶ [ὅστις εἶναι] πολὺ ἀγαπητότατος εἰς αὐτήν, ἃς θέσῃ (=θεῖναι=θέτω) ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς καλλικόμου Ἀθηνᾶς καὶ ἃς ὑποσχεθῆ εἰς αὐτήν ὅτι θὰ θυσιάσῃ ἐν τῷ ναῷ δώδεκα βοῦς ἐνὸς ἔτους ἡλικίας (=ἦνις) ἐξαιρέτους (=ἡκέστας), [προσπαθοῦσα] μήπως εὖσπλα: [95] χρισθῆ τὴν πόλιν καὶ τὰς συζύγους τῶν Τρώων καὶ τὰ μικρὰ τέκνα, μήπως δηλ. ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τῆς ἱερᾶς Ἰλίου τὸν νιόν τοῦ Τυδέως [Διομήδην] τὸν ἄγχιον λοχιομάχον τὸν ἰσχυρόν (τρομερόν) τεχνίτην τῆς φυγῆς, τὸν ὁποῖον ἀληθῶς (=δὴ) ἐγὼ λέγω, ὅτι ἀνεδείχθη ὁ ἰσχυρότατος ἐκ τῶν Ἀχαιῶν. Οὐδὲ τὸν Ἀχιλλεῖα ποτὲ φοβοῦμεθα οὕτω δά (: τόσον δά, τόσον πολὺ, [100] ὥς τώρα) τοῦλάχιστον, τὸν ἀρχηγὸν τῶν ἀνδρῶν, περὶ τοῦ ὁποίου ἴσα ἴσα (=ὄνπιρ) λέγουσιν ὅτι καταγεται ἐκ θεᾶς. Ἄλλ' οὗτος λίαν μανιωδῶς πολεμεῖ καὶ δὲν δύναται τις νὰ ἐξισωθῆ (: νὰ ἰσομετρηθῆ) πρὸς αὐτὸν κατὰ τὴν πολεμικὴν ὁρμὴν (λύσσαν)».

Τοιουτοτρόπως εἶπεν, ὁ δὲ Ἔκτωρ δὲν παρήκουσεν ποσῶς εἰς τὸν ἀδελφόν. Πάραντα δὲ μετὰ ὄπλα (: ἔνοπλος) ἐπήδησεν ἐκ τοῦ ἄρματος χαμαί, πάλλων δὲ τὰ [δύο] ὄξεα ἀκόντια ἔσπευσεν παντοῦ ἀνὰ τὸν στρατὸν παροτρύνων νὰ πολεμήσωσι, διήγειρε [105] δὲ φοβερὰν μάχην. Οὗτοι δὲ ἐστράφησαν (ἦ: ἔκαμον μεταβολὴν=ἐλέλιχθεν) καὶ ἐστάθησαν ἀνιμέτωποι (=ἐναντίοι) τῶν Ἀχαιῶν· οἱ δ' Ἀργεῖοι ὑπεχώρησαν καὶ ἔπαυσαν τοῦ νὰ φονεύωσι, διότι (=δέ) ἔλεγον (: ἐνόμιζοι=φάνι=ἔφασον) ὅτι κατῆλθέ τις ἐκ τῶν ἀθανάτων ἀπὸ τοῦ ἀστερόεντος οὐρανοῦ, ἵνα [110] βοηθήσῃ τοὺς Τρῶας. Οὕτω [ταχέως, ἀποτόμως] ἐστράφησαν [ἐκ τῆς φυγῆς]. Ὁ δὲ Ἔκτωρ φανίξας ἰσχυρῶς προέτρεψε τοὺς Τρῶας.

«Γενναῖόψυχοι Τρῶες μακρὰν ἐξακουστοὶ (: περίφημοι=τηλεκλειτοὶ) ἐπίκουροι, φανῆτε ἄνδρες, ἀγαπητοὶ [μου], ἐνθυμήθητε δὲ τὴν ἀκάθεκτον ἀνδρείαν [σας], ἕως οἴτου ἐγὼ μεταβῶ εἰς τὴν Ἰλίον καὶ εἶπω εἰς τοὺς γέροντας βουλευτὰς καὶ τὰς

[115] συζύγους μας να εὐχηθῶσιν εἰς τοὺς θεοὺς, καὶ νὰ ὑποσχεθῶσιν [εἰς αὐτοὺς] *πολυτελεῖς θυσίας* (=ἐκατόμβας)».

Τοιαῦτα ἀκριβῶς ἀφοῦ εἶπεν, ἀπῆλθεν ὁ γοργός (: ὁ τὴν περικεφαλαίαν σείων=κορυθαίολος) Ἐκτωρ· *ἀμφοτέρωθεν δὲ* (: ἀπὸ ἀμφοτέρωθεν δὲ τὰ μέρη, δηλ. καὶ ἀπὸ ἄνω καὶ ἀπὸ κάτω =ἀμφὶ δέ), *τὰ περὶ τοὺς ἀστραγάλους* (=σφυρὰ) καὶ αὐχένα ἐκτύπα αὐτὸν (=μιν) τὸ μέλαν δέρμα, *τὸ ὄλοτον δέρμα* (=ἡ=ὄ) *περιέβαλλε* (: περιέθεε=θέεν) τὴν ἀσπίδα τὴν ὀμφαλωτὴν ὡς ἔσχατος γύρος (=πυμάτη ἄντυξ)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ στ. 119-236. Γλαύκου καὶ Διομήδους ἐπεισόδιον.

Ὁ δὲ Γλαῦκος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰππολόχου, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως [120] [Διομήδης] *συνητηθήσαν* (=συνίτην) εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων [τῶν στρατευμάτων] *ζωηρῶς ἐπιθυμοῦντες* (=μεμαῶτε) νὰ μάχωνται. Ὅτε δὲ οὗτοι (=οἱ) ἐπερχόμενοι κατ' ἀλλήλων εὗρισκοντο *πλέσον* (=δὴ) *πλησίον* (=σχεδόν), εἶπε πρότερος πρὸς αὐτὸν ὁ βροντόφωνος Διομήδης.

« Ἀλλὰ ποῖος ἐκ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων εἶσαι σύ, ὦ γενναϊότατε ; Διότι *ἀληθῶς* (=μὲν=μῆν) δὲν σὲ ἔχω ἴδει *πρότερον* [125] *ρῶν* (=τὸ πρῖν) ποτε ἐν τῇ δοξάζουσῃ τοὺς ἄνδρας μάχῃ· ἀλλ' ὅμως τώρα τοῦλάχιστον ἔχεις προχωρήσει πολὺ ἐμπρὸς ἀπὸ ὄλους ἔνεκα τοῦ θάρρους σου, *διότι* (=ὄτε) *ὑπέμεινας* (ἡ: ἐκρατήθης πρὸ τοῦ . . ἡ: ἀντέσχες εἰς τὸ . . =ἔμεινας) τὸ μακρόν μου ἀκόντιον. Δυστυχῶν δὲ [μόνον] παῖδες *ἀνικρῦζουσι* (=ἀντιώσῃ) τὴν ἰδικὴν μου ὄρμην (δηλ. δυστυχεῖς εἶναι *ἐκείνοι, τῶν ὄποιων οἱ υἱοὶ ἀντιτάσσονται εἰς ἐμέ). Ἐὰν δὲν ἔχῃς ἔλθει κάτω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ [σύ], ὡς τις βεβαίως ἐκ τῶν ἀθανάτων, ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν δύναμαι νὰ μάχωμαι κατὰ ἐπουρανίον θεῶν [130] ὦν. Διότι *οὐδὲ μακρόβιος ὑπῆρξε* (= οὐδὲ δὴν ἦν) οὐδὲ ὁ υἱὸς τοῦ Δρύαντος, ὁ *ἰσχυρὸς* (ἀνδρείος) Λυκοῦργος, *διότι οὗτος* (=ὄς) *ἀκριβῶς* (=ὄα) ἤριξε πρὸς τοὺς ἐπουρανίους θεοὺς, [καὶ ἐδικώτερον], *διότι οὗτός* (=ὄς) ποτε *κατεδίωξεν* (=σεῦε) ἀνὰ τὸ ἱερώτατον ὄρος τῆς Νύσης *τὰς τροφούς* (=τιθήνας) τοῦ ἐνθουσιῶντος Διονύσου· ἐκεῖναι δὲ *ἅπασαι* (=ἅμα πᾶσαι) διεσκόρπισαν κάτω χαμαί, *τὰ ἐν χρήσει κατὰ*

τὰς Διονυσιακὰς τελετὰς ὄργανα (ἦτοι: λαμπάδας, θύρσους κλ. [135] κλ. = θύσθλα), διότι ἐκτυπῶντο διὰ βουκέντρας ὑπὸ τοῦ ἀνδροφόνου Λυκούργου· ὁ δὲ Διόνυσος *τραπεῖς εἰς φυγὴν* (= φοβηθεῖς) *εἰσέδυσεν* (: ἐτύπωσεν) εἰς τὰ κύματα κάτω, ἢ δὲ Θέτις τὸν ὑπεδέχθη ἐν τῷ κόλπῳ [τῆς θαλάσσης] *καταφοβισμένον* (: περίφοβον)· διότι ἰσχυρὸς τρόμος κατεῖχεν αὐτὸν *ἐκ τῆς μεγαλοφώνου ἐπιπλήξεως* (= ὀμοκλή) τοῦ ἀνδρός. Τοῦτον μὲν ἔπειτα *ἐμίσησαν* (= ὀδύσαντο) *οἱ ἀπόνως* (: ἢ οἱ ἀνέτως) ζῶντες θεοί, καὶ τυφλὸν κατέστησεν αὐτὸν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου [Ζεὺς]· *φυσικὰ δὲ καὶ δὲν* (= οὐδ' ἄρα) ἐζησε πλέον ἐπὶ μακρόν, [140] ἀφοῦ κατέστη ἀπεχθὴς εἰς ὄλους τοὺς ἀθανάτους θεοὺς. *Καὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ ἐπιθυμῶ* (= οὐδὲ ἐγὼ ἐθέλωμι κεν = καὶ ἐγὼ οὐκ' ἂν ἐθέλωμι) νὰ μάχωμαι πρὸς τοὺς μακαρίους θεοὺς, [διότι, ἐὰν ἤθελον νὰ μάχωμαι πρὸς τοὺτους, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εἶμαι μακρόβιος]. 'Εὰν δὲ εἰσαί τις ἐκ τῶν θνητῶν, οἵτινες σῖτον τρώγουσι, ἐλθὲ πλησιέστερον, ἵνα φθάσης ταχύτερον εἰς τὰ *δίκτυα* (: σχοινία, πλεκτάνας, βρόχια, = πείρατα) τοῦ ὀλέθρου».

Πρὸς τοῦτον δὲ ἀφ' ἑτέρου, ἔλεγεν ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ [145] Ἰππολόχου «Γενναϊόψυχε, υἱὲ τοῦ Τυδέως, διατὶ τῇ ἀληθείᾳ ἐρωτᾷς τὴν καταγωγὴν; Ὅποια ἀκριβῶς [εἶναι] ἡ γενεὰ τῶν φύλλων, τοιαύτη ὄντως εἶναι καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων. Τὰ φύλλα ἄλλα μὲν σκορπίζει χαμαὶ ὁ ἄνεμος, ἄλλα δὲ *ἀναδίδει* (: ἀπολύει, γεννᾷ = φύει) τὸ θαλερὸν δάσος, *ἐπέρχεται δὲ [τότε] ἡ ἐποχὴ τοῦ ἔαρος* (ἢ: ὅταν ἐπέρχεται ἡ ἐποχὴ τοῦ ἔαρος = ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη = ἐπιγιγνομένης τῆς ὥρας τοῦ ἔαρος)· οὕτω καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων γενεά, ἄλλη μὲν γεννᾶται, ἄλλη δὲ [150] *μαραίνεται* (: ἐκλείπει = ἀπολήγει). 'Εὰν δὲ θέλης καὶ ταῦτα νὰ μάθης, ἵνα καλῶς γνωρίζῃς τὴν ἡμετέραν γενεάν, *πολλοὶ δὲ γνωρίζουσιν αὐτὴν* (ἢ: ἦτις δηλ. εἶναι πασίγνωστος) [*ἄκουε λοιπόν*]: ὑπάρχει πόλις Ἐφύρα κειμένη εἰς τὸ ἐνδοτάτον τοῦ ἰπποτρόφου Ἀργούς [δηλ. εἰς τὰ βάθη τῆς Πελοποννήσου, καθ' ὅσον προσπλέει τις εἰς αὐτὴν εἴτε ἐκ τοῦ Ἀργολικοῦ εἴτε ἐκ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου], ἐκεῖ δὲ *ὑπῆρχεν* (: ἔζη) ὁ Σίσυφος, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ πανουργότατος τῶν ἀνθρώπων, ὁ Σίσυ-

φος ὁ υἱὸς τοῦ Αἰόλου· οὗτος δὲ ὡς γνωστὸν ἐγέννησε τὸν Γλαῦ-
 [155] κον ὡς υἱόν, ὁ δὲ Γλαῦκος ἐγέννα τὸν εὐγενῆ Βελλερο-
 φόντην. Πρὸς τοῦτον δὲ οἱ θεοὶ ἔδωσαν (= ὅπασαν) καὶ κάλλος
 καὶ ἀξίεραστον (= ἔρατεινὴν) ἀνδρείαν (= ἠνορέην). Ἄλλὰ
 κατ' αὐτοῦ ὁ Προῖτος ἐσχεδίασε (: διενσήθη) ἐνδομύχως (=
 θυμῷ) ὀλέθρια (= κακά), διότι οὗτος (= ὅς) ὡς γνωστὸν (= ὅα)
 ἐξεδίωξεν [αὐτόν] [ἐκ τῆς χώρας = ἐκ τοῦ δήμου] τῶν Ἀργείων,
 διότι ἦτο πολὺ ἰσχυρότερος [ὁ Προῖτος ὡς βασιλεὺς τῆς χώρας].
 [160] διότι ὁ Ζεὺς ὑπέταξε [τοῦτον τὸν Βελλεροφόντην] ὑπὸ
 τῆν βασιλικὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ.

Ἡ δὲ εὐγενὴς Ἄντεια, ἡ γυνὴ τοῦ Προΐτου, ἠσθάνθη μα-
 νιώδη ἔρωτι (= ἔτρελλάθη = ἐπεμήγατο) δι' αὐτόν (= τῷ) ἵνα ἐν
 κρυπτῷ ἔρωτικῶς συνευρεθῆ· ἀλλὰ τοῦτον τὸν συνετὸν (= δαι-
 φρονα) Βελλεροφόντην κατ' οὐδένα τρόπον κατώρθωνε νὰ πει-
 σῃ (= οὐ τι πείθει), διότι εἶχε χρηστὰ (: εὐγενῆ) φρονήματα (: αἰ-
 σθήματα). Ἐκεῖνη δὲ ψευδολογίαν σοφισθεῖσα (= ψευσαμένη)
 ἔλεγε πρὸς τὸν βασιλέα Προῖτον· «Εἶθε νὰ ἔχῃς ἀποθάνει (: ἀ-
 πόθανε ἀμέσως), ὦ Προῖτε, ἢ φόνευσον (κάκτανε = κατάκτανε)
 τὸν Βελλεροφόντην, διότι οὗτος (= ὅς) ἤθελε νὰ συνευρεθῆ μετ'
 [165] ἐμοῦ ἔρωτικῶς, ἐνῶ δὲν ἤθελον (ἢ: ὅστις ἤθελε νὰ με
 βιάσῃ κλ.)». Τοιοῦτοτρόπως εἶπεν, τὸν δὲ βασιλέα κατέλαβεν ὄργη,
 διότι τοιοῦτον ἤκουσε· ἀπέφυγε μὲν ἀληθῶς (= ρα) νὰ φονεύ-
 σῃ [αὐτόν], διότι ἐξ ἐνδομύχου ἐντροπῆς [λόγω ἀσουλίας] ἀ-
 πέφυγε τοῦτο ἐν τῇ ψυχῇ του (ἢ: διότι ἡ συνειδησίς του τὸν
 ἀπέτρεψεν ἀπὸ τούτου = σεβάσατο γὰρ τό γε θυμῷ), ἔπεμπεν δὲ
 αὐτόν εἰς τὴν Λυκίαν, ἀλλὰ συγχρόνως ἔδωκε οὗτος (= πόρεν
 δ' ὁ γε) [εἰς αὐτόν] γραφικὰ σημεῖα (= σήματα) ὀλέθρια, χα-
 [170] ράξας ἐν διπλομένῳ πίνακι πολλὰ θανατηφόρα καὶ προέ-
 τρεψε νὰ δειξῇ [αὐτόν] εἰς τὸν πενθερόν του, ἵνα καταστραφῆ.
 Οὗτος δὲ ἐπορεύθη εἰς τὴν Λυκίαν ὑπὸ τὴν ἀσφαλῆ συνοδείαν τῶν
 θεῶν. Ἄλλ' ὅτε ἤδη ἔφθασεν εἰς τὴν Λυκίαν καὶ τὸν ρέοντα
 Ξάνθον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας (= προφρονέως) ἐτίμα αὐτόν ὁ
 βασιλεὺς τῆς ἐκτεταμένης Λυκίας. Ἐπὶ ἑννέα ἡμέρας ἐφιλοξέ-
 [175] νησεν [αὐτόν], καὶ ἑννέα βοῦς ἐθυσίασεν. Ἄλλ' ὅτε πλέ-
 ον ἐφάνη ἡ δεκάτη ροδοδάκτυλος Ἡώς, τότε καὶ ἠρώτα αὐτόν

καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ *τον πίνακα* (: τὴν ἐπιστολὴν=σῆμα), *τίνας δηλ. εἰδήσεις ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ* (=ὅτι ῥα φέροίτο) εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ γαμβροῦ Προίτου. Ὅτε δὲ ἤδη παρέλαβε τὸν ἀπαίσιον πίνακα τοῦ γαμβροῦ, πρῶτον μὲν εὐθύς διέταξε νὰ φο-
 [180] νεύσῃ *τὴν λυσοῶδη* (: τὴν ἀκατασχέτως ὀρμῶσαν=ἀμαμακέτην) Χίμαιραν. Αὕτη δὲ, *ὡς φαίνεται* (=ἄρα), ἦτο γόνος (: βλαστὸς) θεῶν καὶ οὐχὶ ἀνθρώπων, ἔμπροσθεν [ἦτο] λέων, ὄπισθεν δὲ δράκων, εἰς τὸ μέσον δὲ αἶξ ἀποπνεύουσα φοβερὰν ὀρμὴν καιομένου πυρός. Καὶ ταύτην μὲν ἐφόνευσε πεισθεὶς εἰς [185] τὰ σημεῖα τῶν θεῶν. Δεύτερον πάλιν ἐπολέμησε κατὰ τῶν ἐνδόξων Σολύμων. Ἰσχυρίζετο δὲ ὅτι ὑπῆρξεν αὕτη ἡ μάχη ἢ πεισματωδεστάτη τῶν ἀνδρῶν ἢν *συνεκρότησε* (: εἰς τὴν ὁποίαν ὑπεδύθη, ἐχώθη). Τὴν τρίτην πάλιν φορὰν ἐφόνευσε τὰς Ἰσάνδρους Ἀμαζόνιας. Κατ' αὐτοῦ δὲ ἔπειτα ἐπιστρέφοντος *ἐμνηχανᾶτο* (: ἐπλεκε) ἄλλην ἔντεχνον ἐπιβουλήν, ἐκλέξας ἐκ τῆς ἐκτεταμένης Λυκίας ἀνδρειοτάτους ἀνδρας *ἔστησεν* (: ἐκάθισεν=ἔισε)
 [190] ἐνέδραν ἄλλ' οὗτοι οὐδόλως ἐπέστρεψαν *ὀπίσω* (=πάλιν) εἰς τοὺς οἴκους [των]· διότι πάντας ἐφόνευσεν ὁ εὐγενὴς Βελλερεφόντης. Ἄλλ' ὅτε ἤδη *ὀλίγον κατ' ὀλίγον* (μεθ' ἕκαστον δηλ. νέον ἄθλον) *κατενόει* (=γίγνωσκα) ὅτι ἦτο γενναῖος γόνος τοῦ θεοῦ, ἐκράτει αὐτὸν ἐκεῖ, προσέφερε δὲ [εἰς αὐτὸν] οὗτος τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ ἥμισυ πάσης τῆς βασιλικῆς τιμῆς *καὶ πρὸς τούτοις* (=καὶ μὲν) ἐξεχώρισαν οἱ Λυκιοεἰς αὐτὸν *τεμάχιον γῆς* (=τέμενος) ἐξαιρετόν [εἰς μέγεθος καὶ ποιότητα] ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα κτήματα, ὥρατον ἐκ δενδροφύτου καὶ
 [195] γεωργησίμου γῆς, ἵνα καρπῶται [αὐτό]. Ἐκείνη δὲ ἐγέννησε μὲ τὸν συνετὸν Βελλερεφόντην τρία τέκνα, τὸν Ἰσάνδρον καὶ τὸν Ἰππόλοχον καὶ τὴν Λαοδάμειαν. Μὲ τὴν Λαοδάμειαν μὲν ἐκοιμήθη ὁ συνετὸς Ζεὺς, ἐκείνη δὲ ἐγέννησε τὸν ἰσῦθεον
 [200] Σαρπηδόνα τὸν ἔχοντα χαλκῆν πανοπλίαν. Ἄλλ' ὅτε ἤδη καὶ ἐκεῖνος (ὁ Βελλερεφόντης) [ὡς ὁ Λυκοῦρος] *ἐγένετο ἀπεχθῆς* (: ἐμισήθη ὑπό..) εἰς ὅλους τοὺς θεοὺς, ὄντως ἐκεῖνος ἐπλαναῖτο μόνος *ἀνὰ τὴν πεδιάδα* (=κατὰ πεδίον=κατὰ πεδίον) τὴν Ἀλήμιον ἐκείνην κατατρώγων τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀποφεύγων τὴν *ἀναστροφὴν* (: κοινωνίαν=πάτον) τῶν ἀνθρώπων. *Διότι*

(=δὲ) *δ' ἀκόρστος* (=ἄατος) τοῦ πολέμου Ἄρης ἐφόνευσε τὸν Ἰσάνδρον τὸν υἱὸν του, ἐνῶ ἐμάχετο κατὰ τῶν ἐνδόξων Σολύμων, [205] ἐκείνην δὲ [τὴν Λαοδάμειαν] ἐφόνευσεν ὀργισθεῖσα ἢ χρυσᾶς ἡνίας ἔχουσα Ἄρτεμις. Ὁ δὲ Ἰππόλοχος ἐγέννα ἐμὲ καὶ ἐπ' αὐτοῦ βεβαίω ὅτι ἐγεννήθην· μεῖ ἔστειλε δὲ εἰς τὴν Τροίαν καὶ πολὺ θερυμῶς παρήγγελλεν εἰς ἐμὲ πάντοτε νὰ ἀριστεύω καὶ νὰ εἶμαι ὑπέρροχος τῶν ἄλλων καὶ νὰ μὴ καταισχύω τὸ γένος τῶν πατέρων, οὔτινες *ἐξόχως* (=μέγα) *ἄριστοι* (: ἀνδρειότατοι) ὑπῆρξαν καὶ ἐν τῇ Ἐφύρῃ (Κορίνθῳ) καὶ ἐν τῇ ἐκτεταμένῃ Λυ- [210] κίᾳ. Ἐκ τούτου τοῦ γένους καὶ [ἐκ τούτου] τοῦ αἵματος καυχῶμαι ὅτι κατάγομαι.

Τοιοιτοτρόπως εἶπεν, ἐχάρη δὲ ὁ μεγαλόφωτος Διομήδης. Τὸ μὲν ἀκόντιον ἐνέπηξεν κάτω εἰς τὴν πολύτροπον γῆν, αὐτὸς δὲ (=αὐτὰρ) *διὰ γλυκέων* [*λόγων* (=ἐπέσει)] ἔλεγε πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν στρατιωτῶν [Γλαῦκον].

[215] « *Ἀλήθεια λοιπὸν* (=ἦ ῥά νυ) μοὶ εἶσαι παλαιὸς *πατρικὸς* (: ἐκ προγόνων = πατριώτης) φίλος· διότι ὁ θεῖος Οἰνεὺς ἐφιλοξένησέ ποτε τὸν εὐγενῆ Βελλερεφόντην ἐν τῷ ἀνακτόρῳ [αὐτοῦ], κρατήσας [αὐτὸν τὸν Βελλ.] εἴκοσιν ἡμέρας· οὗτοι δὲ καὶ ἔδωκαν πρὸς ἀλλήλους ὠραῖα *δῶρα ξενίας* (φιλίας) (=ξενίᾳ)· ὁ μὲν Οἰνεὺς ἔδιδε ζωστήρα λάμποντα *ἐκ πορφυροῦ χρώματος* (=φοίνικι), ὁ δὲ Βελλερεφόντης χρυσοῦν ποτήριον *δίωτον* [220] (=ἀμφικύπελλον), καὶ ἐγὼ κατὰ τὸν ἐρχομὸν μου [ἔδῳ] κατέλειπον *αὐτό* (=μιν) ἐν τοῖς ἀνακτόροις μου. Τὸν δὲ Τυδέα δὲν ἐνθυμοῦμαι, διότι, [ἔτε ἀπέθανε], μεῖ ἀφῆκε *μικρὸν* (=τυτθὸν) ἔτι ὄντα, *ὅτε κατεστράφη ὁ στρατὸς τῶν Ἀργείων ἐν Θήβαις* (=ἦ : κατὰ τὴν ὀλεθρίαν στρατείαν τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας). *Διὰ τοῦτο* (=τῷ) τώρα εἰς σὲ μὲν εἶμαι ἐγὼ προσφιλὴς ξένος ἐν μέσῳ τῇ Πελοποννήσῳ, σὺ δὲ [εἶσαι προσφιλὴς ξένος εἰς [225] ἐμὲ] ἐν τῇ Λυκίᾳ, *ὅταν* (=ὅτε κεν) ἔλθω εἰς τὴν χώραν αὐτῶν [τῶν Λυκίων] (=τῶν). *Ἄς ἀποφεύγωμεν* (=ἀλεόμεθα) δὲ τὰ δόρατα ἀλλήλων *οὐ μόνον ἐν μονομαχίᾳ ὡς τώρα, ἀλλὰ καὶ* (=καὶ) *ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους* (ἦ: ἐν μέσῳ τοῦ σωροῦ τῶν πολεμιστῶν = δι' ὁμίλου)· διότι εἰς ἐμὲ μὲν πολλοὶ [ὑπάρχουσι] Τρῶες καὶ ἐνδοξοὶ σύμμαχοι, ἵνα φονεύω, ὄντινα ἂν ὁ θεὸς

ἐπιτρέψῃ [νὰ φονεύω], καὶ [ὄντινα ἄν] φθάσω διὰ τῶν ποδῶν [μου], πολλοὶ δὲ πάλιν εἰς σὲ [ὑπάρχουσιν] Ἀχαιοί, ἵνα φονεύῃς, ὄντινα ἄν δύνασαι [νὰ φονεύῃς ἐξ αὐτῶν]. Ἄς ἀνταλλάξω [230] ἕξωμεν δὲ πρὸς ἀλλήλους τὰ ὄπλα, ἵνα καὶ οὗτοι ἐδώ (: ἵνα καὶ ἀμφοτέρωτα ταῦτα δὰ τὰ στρατεύματα = οὔδε) γνωρίσωσιν ὅτι καυχώμενοι ἀνομολογοῦμεν ὅτι εἴμεθα προγονικοὶ διὰ ξενίας φίλοι ».

Τοιαῦτα ἀκριβῶς ἀφοῦ εἶπον, *πηδήσαντες* (= αἶξαντε) κάτω ἐκ τῶν ἀρμάτων ἔλαβον τὰς χεῖρας ἀλλήλων καὶ *διεβεβαίωσαν ἀλλήλους* (ἦ : καὶ ἔνορκον πρὸς ἀλλήλους διαβεβαίωσιν ἔδωκαν = καὶ πιστώσαντο). *Τότε ὁμως* (= ἔνθ' αὐτε) ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου Ζεὺς *ἀφήρσε τὸν νοῦν τοῦ Γλαύκου* (: ἐμώρανε τὸν Γλαῦκον [235] (= Γλαῦκῳ φρένας ἐξέλετο), *διότι οὗτος* (= ὅς) ἀντήλασσε πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως Διομήδη ὄπλα χρυσᾶ ἀντὶ χαλκῶν, [ὄπλα] ἀξίαις ἑκατὸν βοῶν, ἀντὶ [ὄπλων] ἀξίαις ἑννέα βοῶν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ στ. 237—311: Ὁ Ἔκτωρ ἐν τῷ μεταξὺ φθάσας εἰς τὸ Ἴλιον καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἀνάκτορα δεξιόθι ἐπὶ τῆς μητρὸς τοῦ Ἐκάβης, εἰς ἣν ἀναγγέλλει τὰς τοῦ Ἑλένου συμβουλὰς, αἰτίνας καὶ ἀμέσως ἐκτελοῦνται.

Ὁ δὲ Ἔκτωρ *μόλις* (= ὡς) ἔφθανεν εἰς τὰς Σκαιὰς πύλας καὶ τὴν φηγόν, *εὐθύς* (= ἄρα) ἔτρεχον περὶ αὐτὸν αἱ σύζυγοι τῶν Τρώων καὶ αἱ θυγατέρες, ἵνα ἐρωτήσωσι καὶ περὶ τῶν τέκνων [240] καὶ περὶ τῶν ἀδελφῶν καὶ *περὶ τῶν οἰκείων* (= ἔτας) καὶ περὶ τῶν συζύγων· ἐκεῖνος δὲ ἔπειτα (δηλ. μετὰ τὰς ἐρωτήσεις) *διέτασε* (: προέτρεπε) πάσας κατὰ σειράν (ὅπως δηλ. ἐκάστη συνήντα αὐτὸν = ἐξείης) νὰ προσεύχωνται εἰς τοὺς θεοὺς· εἰς *πολλὰς δὲ λῦπαι εἶχον προσκολληθῆ* (: εἰς πολλὰς δὲ εἶχον ἐπιπέσει, εἶχον ἐπέλθει συμφοραί).

Ἄλλ' ὅτε ἤδη ἔφθανεν εἰς τὸ περίκομπον ἀνάκτορον τοῦ Πριάμου, τὸ κατασκευασμένον *μέ στοάς* (= αἰθούσῃσι) ἐκ λίθων πελεκητῶν—ἐντὸς δὲ [τῆς ἀδλῆς] αὐτοῦ ὑπῆρχον πενήκοντα θάλαμοι (κοιτῶνες) [κατεσκευασμένοι] ἐκ *πελεκητοῦ* (γλυπτοῦ) λίθου, ὀκοδομημένοι πλησίον ἀλλήλων. Ἐκεῖ δὲ ἐκοιμῶντο οἱ [245] υἱοὶ τοῦ Πριάμου παρὰ ταῖς νομίμοις συζύγοις [αὐτῶν],

ἀπὸ τὴν ἄλλην δὲ πλευρὰν (=ἐτέρωθεν) ἦσαν δώδεκα καλῶς ἐστεγασμένοι κοιτῶνες τῶν θυγατέρων ἐκ πελεκητοῦ λίθου ἀπέναντι (=ἐναντίοι) [τῶν πρώτων] ἐντὸς τῆς αὐλῆς, ῥοδομημένοι πλησίον ἀλλήλων· ἐκεῖ δὲ ἐκρυμῶντο οἱ γαμβροὶ τοῦ Πριάμου παρὰ ταῖς σεμναῖς (: ἐντίμοις=αἰδοίσι) συζύγοις [αὐτῶν]· ἐκεῖ (=ἐνθα) ἦλθεν ἀντιμέτωπος (=ἐναντίη) εἰς αὐτὸν [250] ἡ προσηγῆς (: ἡ φιλόφρων=ἡ πιόδωρος) μήτηρ [ἐξερχομένη ἐκτῶν ἀνακτόρων εἰς τὴν αὐλὴν καὶ] πορευομένη εἰς τὸν θάλαμον τῆς Λαοδίκης (=Λαοδίκην εἰσάγουσα=εἰς Λ. εἰσάγουσα ἑαυτήν), ἧς ἦτο ἀρίστη κατὰ τὴν μορφήν (: τῆς ὠραιότητας) ἐκ τῶν θυγατέρων· καὶ εὐθύς (=ἄρα) τοῦ ἐθλίψε (ἔσφιγξε) θερμῶς τὴν χεῖρα (: ἐφύρωσεν ἐντὸς τῆς χειρὸς του=ἐν ἔφῳ οἱ χεῖρι) καὶ ὠμίλησε καὶ ἀνέφερε τὸ ὄνομά του (ἦτοι, καὶ ὠμίλησεν, ἀφοῦ ὄνομαστὶ ἀνέφερεν αὐτόν.)

«Τέκνον [μου], διατὶ ἔχεις ἔλθει, ἀφῆσας τὸν πεισματώδη [255] πόλεμον; Βεβαίότατα (=ἡ μάλα δὴ) οἱ κατηραμένοι (=δυσώνυμοι υἱοὶ τῶν Ἀχαιῶν καταβασανίζουσι [ὑμᾶς] μαχόμενοι πέριξ τῆς πόλεως, σὲ δὲ παρεκίνησεν ἡ ψυχὴ [σου] ἵνα, ἀφοῦ ἔλθης ἐδῶ, ὑψώσης τὰς χεῖρας ἐκ τῆς ἀκροπόλεως πρὸς τὸν Δία. Ἄλλὰ περίμενε μέχρι οὗ σοὶ φέρω (=ἐνοίκω) οἶνον γλυκὺν ὡς μέλι, ἵνα πρῶτον προσφέρῃς σπονδὴν εἰς τὸν πατέρα Δία καὶ τοὺς ἄλλους ἀθανάτους, ἔπειτα δὲ ὡς καὶ οἱ θεοὶ θὰ εὐφραν· [260] θῶσιν οὕτω καὶ σὺ αὐτὸς (=καὶ αὐτὸς) θὰ δροσισηθῆς (: θὰ λάβῃς ἀναψυχὴν=ὀνήσειαι), ἐὰν πῆς. Διότι μεγάλως πολλαπλασιάζει (: ἀξάνει=ἀξέξει) τὴν δύναμιν ὁ οἶνος εἰς κεκμηκότα ἄνδρα, ὅπως (=ὥς) σὺ ἔχεις ἀκοκάμει βοηθῶν τοὺς συμπολιτάς σου (: τοὺς ἰδικούς σου)».

Πρὸς ταύτην δ' ἀπεκρίνετο ἔπειτα ὁ ὀδρητικώτατος (=μέ- [265] γας κορυθαίολος) Ἔκτωρ· «Μὴ μοι φέρῃς οἶνον εὐφραίνοντα τὴν καρδίαν, σεβαστὴ μήτηρ, μήπως παραλύσῃς τὰ μέλη μου, χάσω (: στερηθῶ=ἐπιλάθωμαι) δὲ τὴν πρὸς ἐπίθειςιν δύναμιν (: ὀρμὴν=μένεος) καὶ τὴν δύναμιν πρὸς ἄμυναν (=ἀλκῆς). Φοβοῦμαι (: ἐκ σεβασμοῦ ἀποφεύγω=ἄζομαι) δὲ νὰ προσφέρω πρὸς τὸν Δία σπονδὴν σπιθηροβολουῆτος οἴνου μὲ χεῖρας ἀνίπτους. Οὐδαμῶς δὲ εἶναι δυνατὸν (: κατ' οὐδένα δὲ τρό-

πον ἐπιτρέπεται=οὐδέ πη ἔστι) νὰ εὐχηταί τις εἰς τὸν μαυρονέ-
 φελον υἱὸν τοῦ Κρόνου μεμολυσμένος δι' αἵματος *καὶ αἱματω-*
μένης κόνεως (=λύθρφ). Ἄλλὰ σὺ μὲν πορεύου μετὰ θυμιαμά-
 [270] των εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς *τῆς λαφυραγωγῶ* (: λα-
 φυροδοτείας, πολεμικῆς), ἀφοῦ συναθροίσῃς [διὰ τῶν θεραπανί-
 δων] *τὰς σεβαστὰς δεσποίνας* (=γεραιάς=γεραιράς) τὸν πέ-
 πλον δέ, ὅστις σοὶ εἶναι ὠραιότατος καὶ μέγιστος ἐν τοῖς ἀνακτό-
 ροις *καὶ εἰς σέ αὐτὴν τὰ μάλιστα ἀγαπητὸς* (ἦ: καὶ τὸν ὁποι-
 ον σὺ ἢ ἰδία ἀγαπᾷς ὑπερβολικώτατα), τοῦτον θές ἐπὶ τῶν γονά-
 των τῆς καλλικόμου Ἀθηνᾶς καὶ *ὑποσχέθημι* (=ὑποσχέσθαι=
 [275] ὑπόσχου) εἰς αὐτὴν ὅτι θὰ θυσιάσῃς ἐν τῷ ναῷ νὰφ δώδεκα
 βοῦς ἑνὸς ἔτους ἑξαιρέτους, [προσπαθοῦσα] μήπως εὐσπλαχνι-
 σθῆ τὴν πόλιν καὶ τὰς συζύγους τῶν Τρώων καὶ τὰ μικρὰ τέκνα,
 μήπως δηλ. ἀπομακρύνῃ τῆς ἱερᾶς Ἰλίου τὸν υἱὸν τοῦ Τυδέως
 τὸν ἄγριον λογομάχον, τὸ ν τρομερὸν τεχνίτην τῆς φυγῆς. Ἄλλὰ
 σὺ μὲν [ἐπαναλαμβάνω] πορεύου πρὸς τὸν ναὸν τῆς πολεμικῆς
 Ἀθηνᾶς ἐγὼ δὲ θὰ πορευθῶ πρὸς τὸν Πάριν, ἵνα τὸν καλέσω[νὰ
 [280] ἔλθῃ εἰς τὴν μάχην], ἐὰν θέλῃ *νὰ ὑπακούσῃ εἰς τοὺς*
λόγους μου (=εἰπόντος ἀκουέμεν)· εἶθε δὲ *ἐκεῖ* (=αὐθι) [ὅπου
 εὐρίσκεται] νὰ τοῦ ἀνοίξῃ ἡ γῆ [καταπίνουσα αὐτόν]· διότι ὁ Ὀ-
 λύμπιος ἔτρεφεν αὐτὸν ὡς μεγάλην συμφορὰν καὶ διὰ τοὺς
 Τρώας καὶ διὰ τὸν μεγαλόφυχον Πρίαμον καὶ διὰ τοὺς υἱοὺς
 αὐτοῦ. Ἐὼν βεβαίως ἠθέλον ἶδει ὅτι ἐκεῖνος κατῆλθε εἰς [τὸν
 οἶκον (=δῆμον)] τοῦ Ἄδου, θὰ ἠδυνάμην νὰ βεβαιώσω *ὅτι ἡ*
 [285] *ψυχὴ μου ἐλησμόνησεν ἐντελῶς* (=φρένα ἐκλελαθέ-
 σθαι) τὴν φαρμακερὴν λύπην (θλίψιν).

Τοιοῦτοτρόπως εἶπεν, ἐκείνη δὲ ἔλθοῦσα εἰς τὰ ἀνάκτορα
 διέταξε τὰς θεραπαινίδας· αὗται δὲ εὐθὺς *περιερχόμεναι ἀνά*
τὴν πόλιν (=κατὰ ἄστυ) συνήθροισαν τὰς σεβαστὰς δεσποίνας.
 Ἡ ἰδία δὲ κατέβη εἰς *τὴν εὐώδη* (=κηρώντα) *ἀποθήκην* (:θά-
 λαμον) ἔνθα εἶχεν αὐτὴ πέπλους ὀλοκεντήτους, καλλιτεχνήματα
 [290] γυναικῶν ἐκ Σιδῶνος, τοὺς ὁποίους αὐτὸς ὁ θεόμορφος
 Ἀλέξανδρος ἔφερεν ἐκ τῆς [ἐν Φοινίκῃ] Σιδῶνος, ἐπιπλεύσας
 ἐκτεταμένην θάλασσαν, *κατ' ἐκεῖνο τὸ ταξίδιον* (=τὴν ὁδόν),
 καθ' ὃ ἀκριβῶς *ἀπήγαγε διὰ τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης* (=ἀνή-

γαγε) τὴν Ἑλένην τὴν ἔχουσαν εὐγενῆ πατέρα. Ἐκ τούτων ἔνα λαβοῦσα (=ἀειραμένη· αἴρομαι) ἢ Ἐκάβη ἔφερον ὡς δῶρον εἰς τὴν Ἀθηναίαν, ὅστις ἦτο ὠραιότατος διὰ τὰ ἐνυφασμένα κοσμήματα (=ποικίλμασι) καὶ μέγιστος, ἠκτινοβόλει δὲ λαμ- [295] πρῶς (=ἀπέλαμπε δὲ) ὡς ἀστήρ· καὶ ἐκεῖτο κάτω κάτω (: κατώτατος, ἔσχατος=νεώτατος) ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἐξεκίνησε δὲ νὰ ὑπάγῃ, πολλαὶ δὲ σεβασταὶ κυραὶ ἠκολούθουν ἐν σπουδῇ (=μετεσεύοντο). Αὗται δὲ ὅτε ἔφθανον εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηναῖς ἐν τῇ ἀκροπόλει, ἤνοιξεν εἰς αὐτὰς τὰς θύρας ἢ καλλιπάρειος Θεανώ, ἢ θυγάτηρ τοῦ Κιασέως, ἢ σύζυγος τοῦ ἀρματηλάτου Ἀντήνορος· διότι ταύτην οἱ Τρῶες διώρισαν ἰέρειαν τῆς [300] Ἀθηναῖς. Ἐκεῖναι δὲ πᾶσαι ἐν μέσῳ ἀλαλαγμῶν (=δολολυγῇ) ἀνέτεινον τὰς χεῖρας πρὸς τὴν Ἀθηναίαν. Αὕτη δέ, ἢ καλλιπάρειος Θεανώ, εὐθύς λαβοῦσα τὸν πέπλον ἔθηκεν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς καλλικόμου Ἀθηναῖς, εὐχρμένη δὲ παρεκάλει τὴν κόρην τοῦ μεγάλου Διός.

[305] «Δέσποινα Ἀθηναῖα, πολιοῦχε λαμπροτάτη ἐκ τῶν θειαινῶν, θραῦσον πλέον τὸ ἀκόντιον τοῦ Διομήδους καὶ δός (: συντέλεσον) νὰ πείσῃ ὡς καὶ τὸ δόρυ καὶ (=καὶ) αὐτὸς περηνῆς ἔμπροσθεν (=προπάρουθε) τῶν Σικιῶν πυλῶν, ἵνα εὐθύς τῶρα σοὶ θυσιάσωμεν ἐν τῷ ναῷ δώδεκα βοῦς ἑνὸς ἔτους ἡλικίας ἐ- [310] ξαιρέτους, ἀντίσωσ εὐσπλαχνισθῆς καὶ τὴν πόλιν καὶ τὰς συζύγους τῶν Τρῶων καὶ τὰ μικρὰ τέκνα».

Τοιοιουτρόπως εἶπεν εὐχρμένη, ἀλλ' ἢ Παλλὰς Ἀθηναῖα ἤρνεϊτο διὰ νεύματος (: ἐκίνει τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω).

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ στ. 312-333. Ο Ἐκτωρ παρὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῇ Ἑλένῃ.

Αὗται μὲν οὕτως ἀκριβῶς ἠύχοντο [διὰ τῆς ἰερείας] εἰς τὴν κόρην τοῦ μεγάλου Διός, ὃ δὲ Ἐκτωρ εἶχε ἐκκινήσει πρὸς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ ὄραϊον, τὸ ὅποιον ὡς γνωστὸν ὃ ἴδιος κατεσκεύασε μετ' ἀνδρῶν, οἵτινες τότε ἦσαν οἱ ἀριστοὶ [315] κτίσται ἄνδρες ἐν τῇ εὐφρόνῳ Τροίᾳ· οὗτοι (=οἱ) τοῦ κατεσκεύασαν καὶ θάλαμον (: κοιτῶνα) καὶ αἶθουσαν (: στοάν· εἶδος τζιμαρίας) καὶ αὐλὴν πλησίον [τῶν ἀνακτόρων] καὶ τοῦ ΔΩΔΑΝ. Θ. ΡΩΣΣΗ—ΣΧΟΛ. ΜΕΤΑΦΡ. ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ Ζ 2

Πριάμου καὶ τοῦ Ἑκτορος, ἐν τῇ ἀκροπόλει. Ἐκεῖ εἰσῆλθεν ὁ ἀγαπητὸς εἰς τὸν Δία Ἑκτωρ· ἐκράτει δὲ κατὰ τὴν σιγμὴν ἐκείνην (= ἄρα) εἰς τὴν χεῖρά [του] ἀκόντιον ἔχον μῆκος ἕνδεκα πήχεων [τοῦ μήκους τοῦ πήχεως τῆς χειρός], ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν δὲ μέρος τοῦ δόρατος ἔλαμπεν ἡ χαλκῆ αἰχμῆ (: λόγχη), περιέβαλλε δὲ [αὐτὴν] χρυσοῦς κρικὸς (: δακτύλιος· ἢ : χρυσοῦς [320] δὲ δακτύλιος συνέειχε τὸ ἀκόντιον μετὰ τοῦ σωλῆνος τῆς λόγχης). Ἐῦρε δὲ ἐκείνον ἐν τῷ θαλάμῳ περιποιούμενον (: ἀσχολούμενον εἰς...=ἔποντα) τὰ ὠραιότατα ὄπλα [του], ἦτοι τὴν ἀσπίδα καὶ [τὸν θώρακα καὶ ἐπιπυάοντα (: ψηλαφῶντα καὶ δοκιμάζοντα διὰ τὰ ἴδη, ἐὰν εὐρίσκειται ἐν καλῇ καταστάσει) τὸ καμπύλον τόξον· ἢ δὲ Ἄργεῖα (ἦ: ἢ δ' Ἑλληνίς) Ἑλένη ἐκάθητο ἐν τῷ μέσῳ φρυσικά (= ἄρα) τῶν θεραπειῶν καὶ διέτασεν αὐτάς. [325] [τὰ κάμωσι] περίφημα ἐργόχειρα. Τοῦτον δὲ ἰδὼν ὁ Ἑκτωρ ἐπέπληξε μὲ προσβλητικὸς λόγους.

«Σκληρὲ (= δαιμόνιε) ἀληθῶς (= μὲν=μὴν) οὐχὶ ὀρθῶς (= οὐ καλὰ) ἔβαλες μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σου ταύτην τὴν δεγνὴν (: ταύτην τὴν [ἣν βλέπω] ἐχθροπάθειαν=χόλον τόνδε). Οἱ μὲν στρατιῶται καταστρέφονται πολεμοῦντες περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ ὑψηλὸν (: ἀπότομον) τεῖχος· ἔνεκα σοῦ δὲ ἔχει ἀνάψει δλόγυρα (= ἀμφιδέδωκε) τῆς πόλεως ταύτης καὶ ὁ ἀλαλαγμὸς καὶ ἡ μάχη [330] σὺ δὲ ἠθέλες ἐπιπλήξει (= μεχέσαιο ἄν) καὶ ἄλλον, ἐὰν τινα ἠθέλες ἴδει εἰς κανὲν μέρος (= πού) ἀποχωροῦντα (= μεθιέντα) τοῦ φρικαλέου (: ἀποτροπαίου=στυγεροῦ) πολέμου Ἄλλ' ἐγέρθητι (= ἀνα=ἀνάστηθι) μὴ ταχέως (= τάχα) καὶ ἡ πόλις ἐκ πυρὸς φλογεροῦ (: καυστικοῦ=δηῖοιο)».

Πρὸς τοῦτον δὲ ἀφ' ἐτέρου εἶπεν ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος· «Ἑκτωρ, ἐπειδὴ δικαίως (= κατ' αἴσαν) ἐπέπληξάς με καὶ οὐχὶ ἀδίκως (= ὑπὲρ αἴσαν) ἔνεκα τούτου (= τοῦνεκα=τοῦ ἔνεκα) θά σοι εἴπω· σὺ δὲ βάλε εἰς τὸν νοῦν σου [τοὺς λόγους μου] καὶ ἀκουσόν με (ἦ : σὺ δὲ ἀκουσόν με καὶ σκέφθητι, κρίνον· [335] [σχῆμα πρωθύστ.) [Μάθε δτι] δὲν σοῦ ἐκαθήμην ἐγὼ ἐν τῷ θαλάμῳ τόσον διὰ χόλιασμα (ἐχθροπάθειαν) κατὰ τῶν Τρώων οὐδὲ διὰ ἀγανάκτησιν (= οὐδὲ νεμέσει), ὅσον διότι ἠθέλον (= ἠθέλον δὲ) νὰ παραδοθῶ εἰς τὴν λύπην μου (: νὰ παρηγο-

ρήσω τὸν πόνον μου). Ἄλλὰ τώρα προφάσασά με ἡ σύζυγος διὰ
γλυκέων λόγων, [μὲ] παρώρμησε πρὸς πόλεμον· φαίνεται δὲ κα-
εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον ὅτι οὕτω [τὸ] νὰ μετάσχω δηλ. τοῦ πολέμου]·
θὰ εἶναι καλλίτερον (=λάϊον)· διότι ἡ νίκη ἐναλλάσσει (: ἐκ
[340] περιτροπῆς ἐπισκέπτεται) τοὺς ἄνδρας. Ἄλλ' ἔμπρὸς τώ-
ρα περιμένον νὰ ἐνδυσθῶ τὰ πολεμικὰ [μου] ὄπλα· ἢ ἀπελθε, ἐ-
γὼ δὲ θὰ ἔλθω κατόπιν (=μέτειμι)· νομίζω δὲ ὅτι θὰ σὲ φθά-
σω [τρέχων].

Τοιοιουτρόπως εἶπε, πρὸς αὐτὸν δὲ οὐδὲν ἀπήνησεν ὁ ὀρ-
μητικὸς Ἐκτωρ· ἢ Ἑλένη ὅμως εἶπε πρὸς αὐτὸν [τὸν Ἐκτορα]
μὲ γλυκεῖς λόγους.

ε' *Ἀνδράδελφε* (=δάεφ) ἐμοῦ, τῆς κακοτρόπου (: κακοῦρ-
[345] γου=κακομηχάνοιο) σκύλας, τῆς φρικαλέας, εἶθε νὰ μὲ
εἶχε φέρει μεθ' ὀρμῆς μακρὰν χωρὶς νὰ μὲ γυρίσῃ (=ὡς ὀρ-
φελ' οἴχασθαι προφέρουσα) κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην (=ἡμετε-
τῆ), ὅτε τὸ πρῶτον μὲ ἐγέννησεν ἡ μήτηρ, ὀλέθριος ἀνεμοστρό-
λος (=κακὴ ἀνέμαιο θύελλα) εἰς ὄρος ἢ εἰς κῆμα τῆς πολυταρά-
χου θαλάσσης, ἔνθα τὸ κῆμα θὰ με παρέσυρε κατὰ διαβόλου
(=ἀπόερσέ [κεν]), πρὶν ἢ γίνωσι ταῦτα τὰ πράγματα. Ἄλλ' ἀφοῦ
ἄπαξ (=ἐπεὶ γε) οὕτως [ὅπως τώρα γίνονται] οἱ θεοὶ ὄρισαν
(=τεκμήραντο) τὰς συμφορὰς ταύτας (=τάδε κακά), τότε τοῦ-
λάχιστον (=ἔπειτα) ἔπρεπε νὰ ἤμην σύζυγος ἀνδρὸς καλλιτέρου,
[350] ὅστις νὰ συνησθάνετο (: νὰ εἶχε συνείδησιν=ἤδη [κεν])
τὴν κατάκρισιν (=νέμεσιν) καὶ τοὺς πολλοὺς ὀνειδισμοὺς τῶν
ἀνθρώπων. Εἰς τοῦτον δὲ οὕτε τώρα, ὡς φαίνεται (=ἄρα), ὑ-
πάρχει ὑγίης νοῦς (=φρένες ἔμπειροι), οὕτε, ὡς φαίνεται, θὰ ὑ-
πάρχῃ ἐν τῷ μέλλοντι (=ὀπίσσω) διὰ τοῦτο (=τῷ) καὶ νομίζω
ὅτι αὐτὸς θὰ δρέψῃ (: ἀπολαύσῃ) τοὺς καρποὺς [τῶν μὴ ἐμπέ-
δων του φρενῶν]. Ἐλλ' ἔμπρὸς τώρα εἴσελθε καὶ κάθισον ἐπὶ
τοῦ ἀνευ ἐρσεεινώτου καὶ βραχιόνων τούτου καθίσματος
[355] (=τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ), ἀνδράδελφε, διότι παρὰ πολὺ ἔχει
πίεσει (: ἔχει πνίξει) τὴν ψυχὴν σου ὁ ἀγὼν (=πόνος) ἐνεκα
ἐμοῦ τῆς ἀναιδοῦς καὶ τῷ ἁμαρτήματος (=ἄτης) τοῦ Ἀλεξάν-
δρου, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Ζεὺς ἐπεκρέμασε (=ἐπιθήκε) ὀλεθρίαν
μοῖραν, ἵνα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι γίνωμεν ἀντικείμενον ὀδῆς (=

δοίδοιμοι) εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ἀνθρώπους (=ἐσσομένοι-
σιν ἀνθρώποισι).

Πρὸς ταύτην δὲ ἀπῆντα ἔπειτα ὁ πολεμικώτατος Ἐκτωρ
[360] «Μή με παρακινῆς νὰ καθίσω, Ἐλένη, ἀν καὶ μὲ ἀγαπᾷς·
διότι δὲν θά με πείσης· διότι ἤδη ἡ καρδία μου προθυμοποιεῖ-
ται (: ποθεῖ=ἐπέσσειται), ἵνα βοηθήσω τοὺς Τρῶας, οἵτινες
σφόδρα μὲ ποθοῦσιν ἀπουσιάζοντα. Ἄλλὰ σὺ βέβαια νὰ πα-
ρακινῆς (: νὰ κεντᾷς=δρυνθῇ) τοῦτον, ἃς σπευδῆ δὲ καὶ ὁ ἴδιος
[365] (=καταμάρψη) ὄντα ἐντὸς τῆς πόλεως. Διότι ἐγὼ θά ὑ-
πάγω καὶ εἰς τὸν οἶκόν [μου], ἵνα ἴδω τοὺς οἰκείους, δηλ καὶ
τὴν ἀγαπητὴν σύζυγον καὶ τὸν μικρὸν υἱόν· διότι δὲν γνωρίζω,
ἐὰν (=ἢ) θὰ τοῖς ἐπανέλθω (=αὐτὶς ἴξομαι σφιν) γυρίζων
ὀπίσω (=ὑπότροπος) ἢ τῶρα ἀμέσως (=ἤδη) οἱ θεοὶ θὰ με
καταβάλωσι (=δαμόωσιν) ὑπὸ τὸ κράτος τῶν χειρῶν (=ὑπὸ
χερσὶ) τῶν Ἀχαιῶν».

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ στ. 370—502. Ὀμιλία Ἐκτορος καὶ Ἀνδρομάχης.

Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἀφοῦ εἶπεν, ἀπῆλθεν ὁ ὀρμητικὸς Ἐ-
[370] κτωρ· ταχέως δὲ ἔπειτα ἔφθασεν εἰς τὰ καλῶς κατοικου-
μενα (:τὰ κολῶς ἰδρυμένα· ἢ: τὰ ἔχοντα ὅλα τὰ μέσα τῆς εὐμα-
φείας τὰ ἀναπαυτικὰ) μέγαρά του, ἀλλὰ δὲν εὔρε τὴν λευκοβρα-
χίονα Ἀνδρομάχην ἐν τοῖς μεγάροις, ἀλλ' αὕτη μετὰ τοῦ τέκνου
καὶ τῆς ὥραιον πέπλον φερούσης θεραπεϊνίδος εἶχε σταθῆ ἐπὶ
τοῦ πύργου γοερώς θρηνοῦσα (=γοόωσα) καὶ δακρυρροοῦσα
(:χύνουσα δάκρυα=μυρομένη). Ὁ δὲ Ἐκτωρ, ἐπειδὴ δὲν εὔρεν
[375] (=τέμεν) ἐντὸς τὴν εὐγενῆ σύζυγον, ἔλθων εἰς τὸ κα-
τώφλιον (=ἐπ' οὐδὸν) ἐσιάθη, καὶ εἶπε μετὰ τῶν ὑπηρετρῶν.
«Ἄλλ' ἐμπρὸς εἶπατέ μοι, ὑπηρέτριαι, τὴν ἀλήθειαν· ποῦ μετέ-
βη ἡ λευκοβραχίον Ἀνδρομάχη ἐξελθοῦσα τοῦ μεγάρου; Ἡ [με-
τέβη] εἰς τίνα (=πῃ) [οἶκον] τῶν ἀνδραδέλων [τῆς] ἢ [εἰς
τοὺς οἴκους] τῶν καλλιπέπλων συννυφάδων ἢ εἰς [τὸν ναόν] τῆς
[380] Ἀθηνᾶς ἔχει ἐξέλθει, ὅπου ἀκριβῶς αἱ ἄλλαι καλλιπλό-
καμοι Τρωάδες προσπαθοῦσι νὰ ἐξιλεώσωσι(=ἰλάσκονται) τὴν
φοβερὰν θεάν ;»

Πρὸς τοῦτον δ' ἀφ' ἑτέρου ἢ *δραστήριος* (:φιλόπονος) οἰκονόμος εἶπε [τὸν ἐξῆς] λόγον. «Ἐκτωρ, ἐπειδὴ αὐστηρῶς διατάττεις νὰ εἶπω τὴν ἀλήθειαν, [σοὶ λέγω οὖν] οὔτε εἰς τινα [οἶκον] τῶν ἀνδραδέλφων [της μετέβη], οὔτε [εἰς τοὺς οἴκους] τῶν καλλιπέπλων συννυφάδων, οὔτε εἰς [τὸν ναόν] τῆς Ἀθηναῖς ἔχει [385] ἐξέλθει, ὅπου ἀκριβῶς αἱ ἄλλαι καλλιπλόκαμοι Τρωάδες προσπαθοῦσι νὰ ἐξιλεώσωσι τὴν φοβερὰν θεάν, ἀλλὰ ἀπῆλθε διὰ νὰ ἀναβῆ ἐπάνω εἰς τὸν ὑψηλὸν πύργον τῆς Ἰλίου, διότι *ἤκουσε* (:ἔμαθε) ὅτι καταπονοῦνται [ἐν τῇ μάχῃ] οἱ Τρωῶες, μεγάλη δὲ ὅτι εἶναι ἡ ὑπεροχὴ τῶν Ἀχαιῶν. Ἐκείνη μὲν σπεύδουσα *ἔχει φθάσει* (=ἀφικάνει) ἤδη πρὸς τὸ *τείχος* (τὸν πύργον), ὁμοιάζουσα πρὸς φρενοπαθῆ· μαζί δὲ φέρει τὸν παῖδα ἢ *τροφὸς* (:νταντά).

[390] Εἶπεν ἀκριβῶς [ταῦτα] ἡ οἰκονόμος γυνή, ἐκεῖνος δὲ δ' Ἐκτωρ *ἀπῆλθεν ἐν σπουδῇ* (=ἀπέσσυτο) ἐκ τοῦ μεγάρου [πορευόμενος=ἰὼν] πάλιν τὴν ἰδίαν πορείαν [ἦτοι, τὴν δι' ἧς εἶχεν ἔλθει εἰς τὸ ἀνάκτορόν του] ἀνὰ τὰς *λιθοστρώτους* (:καλῶς ἐστρωμένους=ἐν κτιμέναις) ὁδοῦς. «*Ὅτε ἀκριβῶς* (:καθ' ἦν ἀκριβῶς στιγμῆν=εὐτε) ἔφθανε, διερχόμενος τὴν μεγάλην πόλιν, εἰς τὰς Σκαιὰς Πύλας *ὅπου ἀκριβῶς* (=τῇ ἄρᾳ) ἔμελλε διὰ μέσον τούτων νὰ *ἐξέλθῃ* (=διεξίμεναι) εἰς τὴν πεδιάδα, τότε *τρέχουσα ἦλθεν ἀντικρὺ* [του] (:ἀντιμέτωπος=ἐναντίη) ἢ *πολυθέλητος* (ἢ: ἢ πολλὰ νυμφικὰ δῶρα-ἔδνα-λαβοῦσα· ἢ: ἢ δι' ἦν εἰς πολλὰ [395] ἔδνα ὡς μνηστῆρ ὑπεβλήθη=πολύδωρος) σύζυγος Ἀνδρομάχη· ἢ θυγάτηρ τοῦ γενναιοψύχου Ἡετίωνος, ὅστις Ἡετίων κατόκει ἐν *ταῖς ὑπωρείαις τῆς δασώδους [όροσειρᾶς τῆς Ἰδης] Πλάκου* (=ὑπὸ Πλάκῃ ὕλησσει), ἐν τῇ Ὑπαπλακίᾳ Θήβῃ βασιλεύων ἐν μέσῳ ἀνδρῶν Κιλικῶν· τούτου λοιπὸν ἀκριβῶς ἢ θυγάτηρ *ἦτο σύζυγος* (=ἔχετο) τοῦ χαλκῆν πανοπλίαν ἔχοντος Ἐκτορος. Ἀθῆη *τότε* (=ἔπειτα) τοῦ ἦλθεν ἀπέναντι, μετ' αὐτῆς δὲ ἦρχετο ἡ θεράπαινα ἔχουσα ἐπὶ τοῦ *κόλπου* (:ἀγκάλῃς) [αὐ- [400] τῆς] *τὸν ἔχοντα τρυφερὸν νοῦν* (:ἀθῶσαν ζωηρότητα, ἀκακον=ἀταλάφρονα· ἀντίθετον: *πυκινὰ φρονέοντα ἢ πυκινόφρονα*) υἱόν, *μικρὸν οὕτω* (:τόσον δά, δηλ. ἐντελῶς ἀνήλικον· τοῦτο δ' ποιητῆς δεικνύει τρόπον τινὰ διὰ τῆς χειρὸς) τὸν ἀγα,

πητὸν Ἐκτορίδην, *ὄμοιον* (=ἀλίγκιον) πρὸς ὄραϊον ἀστέρα, τὸν ὁποῖον, ὡς *γνωστὸν* (=ρα) ὁ Ἐκτωρ *συνήθως ἐκάλει* (=καλέσκει) Σκαμάνδριον, οἱ δ' ἄλλοι Ἀστυνάακτα· διότι μόνος ὁ Ἐκτωρ ἔσφριξε τὴν Ἴλιον. *Ἐ βέβαια* (=ἦ-τοι) οὗτος ἐν μὲν [405] *ἀφῶνφ πατρικῆ χαρᾷ* (=σιωπῆ) οἴψας βλέμμα πρὸς τὸν υἱὸν ἐμειδίασε ἢ δὲ Ἀνδρομάχη ἴστατε πλησίον αὐτοῦ *χύνουσα δάκρυα* (: δακρυροοῦσα), καὶ εὐθύς τοῦ ἔσφιγξε θερμῶς τὴν χεῖρα καὶ ὠμίλησε καὶ ὀνομαστί ἀνέφερε τοῦτον (ἦ : καὶ ἀφῶ ἀνέφερε τὸ ὄνομά του, εἶπε).

«Θεοτέρελλε, θά σε καταστρέψῃ ἡ [πολεμικῆ] ὀρμή σου *καὶ δὲν* (=οὐδὲ) λυπεῖσαι τὸ *νήπιον* (: τὸ πολὺ μικρὸν τέκνον σου) καὶ ἐμὲ τὴν ἄμοιρον, ἡ ὁποῖα ταχέως *θά γίνω χήρα σου* (: θά σέ στερηθῶ καὶ θά μείνω χήρα)· διότι ταχέως θά σέ φονεύσω. [410] *σιν οἱ Ἀχαιοί, πάντες ὀρμήσαντες ἐναντίον σου*· εἰς ἐμὲ δὲ θά ἦτο ὠφελιμώτερον. ἐὰν χάσω σέ, *νά χωθῶ εἰς τὴν γῆν* (: νά ἀποθάνω)· διότι δὲν θά ὑπάρχη πλέον [εἰς ἐμὲ] ἄλλη *παρηγορία* (=θαλπωρῆ), *ἐὰν σὺ παρακολουθήσῃς τὸν θάνατόν* (: ἐὰν σὺ ὑποκύψῃς εἰς τὸν θάνατον), ἀλλὰ θλίψεις· *οὐδὲ ὑπάρχει μοι πατήρ* (: οὐδὲ ἔχω ἐγὼ πατέρα) καὶ σεβαστὴ μήτηρ. Διότι τὸν μὲν πατέρα μας ἐφόνευσεν ὁ ἐπιφανὴς Ἀχιλλεύς, *τὴν δὲ* [415] *πολυὰν θρωπον* (: εὐρύχωρον=ἐν καιετώσαν) πόλιν τῶν Κιλικίων, τὴν ὑψηλὰς ἔχουσαν πύλας Θήβην, *ἐξεπόρθησεν* (=ἐκ πέρσεν=ἐξέπερσεν)· ἐφόνευσε δέ, [λέγω], τὸν Ἡετίωνα, καὶ δὲν ἐσκύλευσεν αὐτόν, διότι ἐξ ἐνδομύχου σεβασμοῦ ἐντραπῆ [νά πράξῃ] τοῦτο, ἀλλ' ὡς γνωστὸν, κατέκαυσε τοῦτον μετὰ τῶν ἐντέχνως κατασκευασμένων ὄπλων *καὶ ἐπεσώρευσεν χῶμα τόσον ὥστε ἐγένετο τύμβος* (ἦ : καὶ ἀνήγειρεν τύμβον=καὶ ἐπὶ ἔχεον σῆμα)· *πέριξ δὲ [τοῦ τύμβου] αἱ ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβουσαι* (=ὄρεστιάδες) νύμφαι, αἱ θυγατέρες τοῦ Διός, τοῦ φέροντος τὴν ἀσπίδα, ἐφύτευσαν πετελέας. Οἱ ἐπτά δὲ ἀδελφοί, *οἰκινές μοι ὑπήρχον* (: τοὺς ὁποίους εἶχον) ἐν τοῖς ἀνακτόροις, οὗτοι μὲν πάντες *ἐν μιᾷ* (=ἰῶ) ἡμέρᾳ ἐπορεύοντο εἰς [τὸν οἶκον τοῦ] Ἄδου· διότι πάντας ἐφόνευσεν ὁ ταχύπους ἐπιφανὴς Ἀχιλλεύς *ἐπάνω εἰς τὰς στρεπτιόποδας βοῦς* (: ὅταν ἔβοσκον, ἐφύλαττον τὰς στρεπτιόποδας βοῦς) καὶ τὰ

λευκά πρόβατα. Τὴν δὲ μητέρα, ἣτις ἦτο βασίλισσα [ὡς [425] σύζυγος τοῦ βασιλέως] τῆς πόλεως τῆς ἐν ταῖς ὑπωρίαις τοῦ δασώδους ὄρους Πλάκου, ταύτην *εὐθὺς μόλις* (=ἐπει ἄρα) ἔφερε *πρὸς τὰ ἐδῶ* (εἰς τὸ στρατόπεδον δηλ. τῶν Ἀχαιῶν=δεῦρο) μετὰ τῶν ἄλλων *πραγμάτων* (:κτημάτων λαφύρων), πάλιν αὐτὸς τοῦλάχιστον *ἀπέλυσεν* (:ἀπληυθέρωσεν) αὐτήν, ἀφοῦ ἔλαβεν ἄπειρα λύτρα, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ πατρός [της] *ἐφόνευσε* (:μετ' ἐπιτυχίας ἐκτύπησε=ἔβαλε) *ἡ τοξότις* (ἦ: ἡ βέλη χέουσα, ἔλιπτουσα=ιοχέαιρα) Ἄρτεμις. Ἄλλὰ σύ, Ἐκτωρ, [430] μοὶ εἶσαι πατήρ καὶ σεβαστὴ μήτηρ καὶ ἀδελφός, σὺ δὲ μοὶ εἶσαι τρυφερός σύζυγος. Ἄλλ' ἔλα λυπήσου [με] τώρα καὶ μένε *ἐδῶ* (=αὐτοῦ) ἐπὶ τοῦ [ἄνωθεν τούτων τῶν Σκαιῶν πυλῶν] πύργου, ἵνα μὴ καταστήσῃς τὸν υἱόν [σου] ὄρφανόν καὶ τὴν γυναῖκα χήραν· τοποθέτησον δὲ τὸν στρατὸν παρὰ τὴν ἀγριοσοικῆν, ἔνθα ἡ πόλις εἶναι κατ' ἐξοχὴν εὐανάβατος καὶ τὸ τεῖχος *ἐγένετο* (:ἐκτίσθη οὕτως ὥστε νὰ εἶναι) εὐπρόσβλητον. Διότι [435] *εἰς τοῦτο ἀκριβῶς τὸ μέρος* (=τῇ γε) τρις ἐλθόντες ἔκαμον ἀπόπειραν [νὰ ἀναβῶσι τὰ τεῖχη] οἱ ἀνδρεῖότατοι ἐκείνοι περὶ τοὺς δύο Αἴαντας καὶ τὸν ἑξακουστὸν Ἴδομενεά καὶ τοὺς Ἄτρεϊδας καὶ τὸν γενναῖον υἱὸν τοῦ Τυδέως ἢ ἴσως τις *πολὴν εἰδήμων* (=ἐν εἰδῶς) *τῶν χρησμάτων* (: τῶν θείων βουλῶν=θεοπροπίων) εἶπεν εἰς αὐτούς, *ἢ ἴσως* (=ἢ νυ) καὶ αὐτῶν ἡ καρδιά παροτρύνει καὶ παροικνεῖ [ἵνα προβῶσιν εἰς τοῦτο]. Πρὸς [440] ταύτην δ' ἀφ' ἑτέρου εἶπεν ὁ ἀνδρεῖος Ἐκτωρ. ε' Ἀληθῶς, ὦ γύναι, καὶ εἰς ἐμὲ *πάντα ταῦτα εἶναι ἀντικείμενον φροντίδος* (: καὶ ἐγὼ περὶ ὅλων τούτων φροντίζω): ἀλλὰ *καθ' ὑπερβολὴν* (=μάλα αἰνῶς) ἐντρέπομαι τοὺς Τρῶας καὶ τὰς Τρωάδας, *τῶν ὀπλοίων ὁ πέπλος σύρεται ὀπισθεν* (=τὰς ἑλκεσιπέπλους), *ἐὰν ὡς ἀνάνδρος* (=κακὸς ὢς) *φεύγω* (=ἀλυσιάζω) *μακρὰν* (=νόσφι) (: ἀπομακρύνομαι) τοῦ πολέμου *οὐδὲ ἡ καρδιά με παρακινεῖ* (: καὶ αὐτὴ ἡ ψυχὴ μου μοὶ ἀπανορθεύει) [τοῦτο], διότι *συνήθισα* (=μάθον) νὰ εἶμαι πάντοτε γενναῖος καὶ νὸ μάχωμαι *μεταξὺ τῶν προμάχων* (: πρωτοστατῶν=πρώτοις) Τρῶων, [445] *πρόσπαθῶν νὰ διασώζω* (=ἄρνούμενος) καὶ τοῦ πατρός [μου] τὴν μεγάλην δόξην καὶ τὴν ἑμαυτοῦ. Διότι ἐγὼ γνω-

ρίζω καλῶς ἐν τῷ νῶ[μου] καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ [μου] τὸ ἐξῆς· **θὰ ὑπάρξῃ** (: θὰ ἔλθῃ) ἡμέρα, καθ' ἣν ποτε θὰ εἶναι **χομένῃ** (: κατεστραμμένη) ἢ ἱερό **Ἰλιος** καὶ ὁ Πρίαμος καὶ ὁ λαὸς τοῦ **πολεμικοῦ** (=ἐνυμμελίω· κτλ.=τοῦ ἔχοντος καλὸν δόρυ ἐκ με- [450] λίης) Πριάμου. Ἄλλὰ δὲν εἶναι εἰς ἐμὲ **ἀντικείμενον φροντίδος** (: δὲν μὲ στενοχωρεῖ, δὲν μὲ μέλει)· **τόσον** ὁ πόνος τὸν ὁποῖον θὰ δοκιμάσωσιν οἱ Τρώες ἐν τῷ μέλλοντι, οὔτε αὐτὴ ἢ Ἐκάβη, οὔτε ὁ βασιλεὺς Πρίαμος, οὔτε οἱ ἀδελφοί, οἱ ὁποῖοι καὶ πολλοὶ καὶ γενναῖοι ἤθελον πέσει ἐν τῇ κόνῃ ὑπὸ ἀνδρῶν πολεμίων, **ἔσον** [εἶναι εἰς ἐμὲ ἀντικείμενον φροντίδος ὁ πόνος, τὴν ὁποῖον θὰ δοκιμάσης ἐν τῷ μέλλοντι] **σὺ**, ὅταν τις ἐκ τῶν χαλκοθωράκων Ἀχαιῶν θὰ σὲ ἀπάγῃ παρ' ἑαυτῷ πλήρη δακρύ- [455] **ων ἀφαιρέσας τὴν ἐλευθερίαν** (=ἐλεύθερον ἡμαρ). Καὶ ἐν τῷ [Θεσσαλικῷ] Ἄργει εὐρισκομένη ἤθελες ὑφαίνει ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄλλης, καὶ ἤθελες συχνάκις μεταφέρει ὕδωρ τῆς Μεσσηίδος ἢ Ὑπερείας [πηγῆς] **πολὺ ἀνογκαζομένη** (: λιαν ἄκουσα), **διότι** (=δὲ) **σιδηρᾶ** (: ἰσχυρὰ) ἀνάγκη θὰ [σέ] πιέξῃ. Καὶ θὰ εἴπῃ τίς ποτε, ὅταν [σέ] ἴδῃ χύνονσαν δάκρυα· **ἰδοῦ** (=ἦδὲ) ἢ [460] γυνὴ τοῦ Ἐκτορος, ὅσις κατὰ τὸ μάχεσθαι διέπρεπε τῶν ἀρματηλατῶν Τρώων, ὅτε [οἱ Ἀχαιοὶ] ἐμάχοντο περὶ τὸ Ἰλιον». Τοιοῦτοτρόπως θὰ εἴπῃ ποτέ τις καὶ εἰς σέ δὲ νέα πάλιν θλίψις θὰ ὑπάρξῃ ἕνεκα τῆς στερήσεως **ἐνὸς τοιοῦτου ἀνδρός, ὁποῖος εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ** (: ἱκανοῦ ἀνδρός=τοιοῦδε ἀνδρός), ὥστε νά [σοι] ἀποσοβῇ τὴν δουλείαν. Ἄλλ' εἶθε νεκρὸν νὰ μὲ καλύπτῃ ὁ **τά-** [465] **φος** (: σωρὸς χόματος, τύμβος=χυτὴ γαῖα) **πρὶν ἡμέραν τινὰ** (=πρὶν γέ τι) ἀκούσω καὶ **τὰς κρηνὰς σου καὶ τὴν ἀπαγωγὴν σου** (: νὰ κρηνάζῃς ἕνεκα τῆς βιαίας ἀπαγωγῆς σου ».

Ἄφ' οὗ τοιοῦτοτρόπως εἶπεν ὁ ἐπιφανὴς Ἐκτωρ **ἠπλωσε τὰς χεῖρας, ἵνα λάβῃ τὸν υἱὸν τοῦ** (=δρῆξατο οὗ παιδός). Ὁ δὲ παῖς ἐκεῖνος **ἐκλίνε** (=ἐκλίθη) **πρὸς τὰ ὀπίσω** (=ἄψ) πρὸς τὸν κόλπον τῆς **καλλιζώνου** (: τῆς ὥραιας) τροφοῦ του φωνάζων, **διότι ἐταράχθη** (: ἐτρόμαξε) **ἐκ τῆς ὄψεως τοῦ πατρὸς [του]** (=πατρὸς φίλου) φοβηθεὶς καὶ τὴν χαλκὴν περικεφαλαίαν [70] : αἰ τὴν ἐκ [τε]χῶν] εἰς αἶ ἴππου λείπον, διότι ἀνελέγθη.

ὅτι *ἔκλινε* (: ἐσειέτο) φοβερὰ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς περικεφαλαίας. *Ἐγέλασε δὲ μεγάλως* (: ἔσκασε τὰ γέλοια=ἔκ ἐγέλασσε) καὶ ὁ πατήρ του καὶ ἡ σεβαστὴ μήτηρ. Εὐθύς δ' ἐπιφανῆς ἔκτωρ ἀφίρρεσε ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὴν περικεφαλαίαν, καὶ ταύτην μὲν ἀπασιράπτουσαν κατέθεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, οὗτος δὲ ἀφ' οὗ ἐφίλησε τὸν υἱὸν του καὶ *ἔχόρευσε* (=πῆλε) εἰς τὰς χεῖρας *εὐχθεῖς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ* (=ἐπευξάμενος) καὶ εἰς τὸν Δία [475] καὶ εἰς τοὺς ἄλλους θεοὺς, εἶπεν.

«Ζεῦ καὶ ἄλλοι θεοί, δότε λοιπὸν καὶ οὗτος ἐδῶ ὁ υἱὸς μου νὰ γίνῃ καθὼς καὶ ἐγὼ ἀκριβῶς *διαπρεπῆς* (: ὑπέρλαμπρος, ἔσοχος) μεταξὺ τῶν Τρώων, *οὕτως δά* [καθὼς καὶ ἐγὼ ἀκριβῶς] καὶ ἀνδρείος κατὰ τὴν δύναμιν καὶ νὰ βασιλεύῃ σθεναρῶς τῆς Ἰλίου» καὶ εἶθε ποτὲ νὰ εἶπῃ τις περὶ αὐτοῦ, ὅταν ἐπανερχεται [480] ἐκ τοῦ πολέμου. «οὗτος ἐδῶ εἶναι πολὺ ὑπέρτερος τοῦ πατρὸς» εἶθε δὲ νὰ φέρῃ λίφυρα καθημαγμένα, ἀφ' οὗ φονεύσῃ ἄνδρα ἐχθρόν, εἶθε δὲ νὰ χερῆ ἡ μήτηρ κατὰ τὴν καρδίαν». Τοιοῦτοτρόπως ἀφ' οὗ εἶπεν, ἔθεσεν τὸν υἱὸν του εἰς τὰς χεῖρας τῆς συζύγου του· ἐκείνη δὲ εὐθύς ἐδέχθη αὐτὸν ἐν τῷ εὐώδει κόλπῳ τῆς, ἀφ' οὗ *ἐγέλασε γέλωτα δακρῦων ἀνάμεικτον* (: δακρῦων μὲν διὰ τὴν κινδυνώδη θέσιν τοῦ συζύγου, γέλωτα δὲ διὰ τὰς ἐκ τοῦ τέκνου χρυσὰς ἐλπίδας) ὁ δὲ σύζυγος ἰδὼν [τοῦτο] ἔλυπήθη [αὐτήν] καὶ διὰ τῆς χειρὸς ἐθώπευσε αὐτήν καὶ *ὠμίλησε* [485] *καὶ ὄνομασι ἀνέφερε ταύτην* (ἧ : καὶ ἀφοῦ ἀνέφερε τὸ ὄνομά τῆς, εἶπεν).

«*Ταλαίπωρῃ* (: κατακαυμένη=δαιμονίῃ), νὰ μὴ μοῦ θλίβεται ὡς *πρὸς οὐδὲν* (=τι) ὑπερβολικῶς ἡ καρδιά [σου], διότι οὐδεὶς ἀνὴρ *παρὰ τὰς βουλὰς τῆς θείας μόιρας* (: παρὰ τὸ πεπωμένον) θὰ μὲ στείλῃ πρὸ τοῦ Ἄδου. Βεβαίῳ δὲ ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνθρώπων *ἔχει ἀποφύγει* (=πεφυγμένον ἔμμεναι=πεφηνγέναι) *τὸν μοιραῖον θάνατον* (=μοῖραν), *οὔτε δ' ἐκ ταπεινοῦ γένους, ἀλλ' οὔτε καὶ αὐτὸς ὁ εὐγενῆς* (=οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν) *ἀφοῦ ἀπαξ γεννηθῆ* (ἧ : εὐθύς μόλις γεννηθῆ=ἐπει [490] τὰ πρῶτα γένηται). Ἄλλὰ πορευθεῖσαι εἰς τὸν οἶκον, *κῦταξε* (: ἐπιμελοῦ, φροντίζε=κόμισε) *τὰ ἔργα σου* (=τε' αὐτῆς =τεὰ αὐτῆς=σαντῆς), τὸν ἐργαλειὸν δηλ. καὶ τὴν ἡλακάτην καὶ

διάτασε τὰς θεραπειίδας νὰ καταγίνωνται ἐν σπουδῇ (: νὰ τρέχωσιν) εἰς τὰς ἐργασίας των. Περὶ τοῦ πολέμου δὲ θὰ φροντίσωσι πάντες οἱ ἄνδρες, μάλιστα δὲ ἐγώ, οἵτινες ὑπάρχουσι ἐν τὸς τῆς Ἰλίου».

Ἀφοῦ λοιπὸν τοιοιτοτρόπως ὠμίλησεν ὁ ἐπιφανὴς Ἔκτωρ, ἔλαβε [ἀπὸ τῆς γῆς] τὴν περικεφαλαίαν τὴν ἔχουσαν λόφον ἐκ τριχῶν οὐράς ἵππου (= ἵππουριν) ἢ δὲ προσφιλῆς σύζυγος εἶ- [495] χεν ἐκκινήσει εἰς τὸν οἶκον διευθυνομένη [καί] συχνὰ πυκνὰ στρέφουσα ὀπίσω (= ἐντροπαλιζομένη) καταχύνουσα ἀφθονα δάκρυα (ἢ : καταχύνουσα δάκρυα, ἅτινα γοργως ἀνέβλυζον ὡς νεαρὸς βλαστὸς ἀναβλαστάνων μετὰ σφρίγγους). Ταχέως δὲ ἔπειτα ἔφθανεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ ἀνδροφόνου Ἔκτορος τὰ οὕτως φθοδομημένα ὥστε νὰ παρέχουσιν ὅλα τὰ μέσα τῆς εὐμαρείας εἰς τοὺς ἐνοίκους (= ἐν ναιετόωντας), εὗρε [500] δὲ ἐντὸς πολλὰς θεραπειίδας, προουκάλεσε δὲ μετὰ τῶν ὄλων αὐτῶν θρηῖνον. Αὗται μὲν ζωντανὸν ἀκόμη ἐθρήνησιν (= γόον=ἐγών) τὸν Ἔκτορα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· διότι ἐνόμιζον (= ἔφαντο) ὅτι δὲν θὰ ἐπέστρεφεν αὐτὸς πλέον ἐκ τοῦ πολέμου, ἀποφυγὼν τὴν πολεμικὴν ὁρμὴν καὶ τὰς χεῖρας τῶν Ἀχαιῶν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ στ. 503—529. Ὁ Πάρις ὀπλισθεὶς ἐν τῷ μετὰ τῶν σπείδων εἰς τὴν μάχην καὶ φθάνει τὸν Ἔκτορα, πρὶν οὗτος μετὰ τὸν ἀπὸ τῆς συζύγου του Ἀνδρομάχης ἀποχωρισμὸν ἔλθῃ εἰς τὴν πόλιν τοῦ τείχους πρὸς ἔξοδον.

Καὶ ὁ Πάρις δὲν ἐβρόδυνεν ἐν τῷ ὑψηλῷ οἴκῳ [αὐτοῦ], ἀλλ' οὗτος, ἀφοῦ καλῶς ἐνεδύθη (= κατέδου) τὰ περιφρημα ὄπλα τὰ διὰ χαλκοῦ πεποικιλμένα, ἐξεκίνησε ταχέως (= σέυατο) ἔπειτα ἀνὰ τὴν πόλιν ἔχων πεποίθησιν εἰς τοὺς ταχεῖς (= κραιπνοῖσι) πό- [505] δας. Καθὼς δὲ [συμβαίνει], ὅτε ἵππος τις σταθεὶς—διαμείνας—πολὺν χρόνον ἐν τῇ φάτνῃ (: ἀναπεπαιυμένος=στατὸς) [καί] τραφεὶς μὲ ἀφθονον κριθῆν (= ἀκοστήσας) ἐν τῇ φάτνῃ, διαρρήξας τὸν δεσμὸν τρέχει ἐν τῇ πεδιάδι συχνὰ κρούων τοὺς πόδας του (: καλπάζων = κροαίνων) συνηθισμένος νὰ λούεται ἐκ τῶν ὑδάτων καλλιρροῦ ποταμοῦ, —καμαρώνων (= κυδιῶν) [510] [διὰ τὴν καλλονήν] κρατεῖ δὲ ὑψηλὰ τὴν κεφαλὴν καὶ πρὸς

τὰ δύο δὲ μέρη (= ἄμφι δε) *κυματίζουσι* (= αἰσσοῦνται) ἐπὶ τῶν
 ὄμων αἱ χαῖται· ἐκεῖνος δὲ πεποιθὸς εἰς τὴν λαμπρότητα [αὐτοῦ]
ταχέως (= δλίφρα) *τὰ γόνατα φέρουσι* (σχῆμα ἀνακόλουθον ἀντι-
 πεποιθότα ρίμφα γούνα φέρει) *αὐτὸν τὸν ἵππον* (= ἔ) καὶ πρὸς
συνήθεις τόπους (= ἤθεα) καὶ [πρὸς] τὸν τόπον τῆς βοσκῆς
 (: τὸ λιβάδιον=νομόν) τῶν ἵππων, τοιουτοτρόπως [καὶ] ὁ υἱὸς τοῦ
 Πριάμου Πάρις *καταβαίνων ἐκ τῆς κορυφῆς τῆς Περγάμου*
 (=κατὰ Περγάμου ἄκρης), εἶχε βαδίσει ἀγαλλόμενος,
 ἀποστράπτων διὰ τῶν ὄπλων ὡς ἥλιος (=ὡς ἠλέκτωρ), ἔ-
 φερων δὲ [αὐτὸν] οἱ ταχεῖς πόδες. Ταχέως δὲ ἔπειτα *συν-
 ἤνησε* (= ἔτεμεν) τὸν εὐγενῆ ἀδελφὸν Ἐκτορα, ὅτε *ἀκρι-
 βῶς* (= ἄρα) ἔμελλε νὰ στρέψῃ ἐκ τῆς θέσεως, ὅπου μετὰ τῆς
 γυναικὸς του *ἐγλυκομίλει* (= θάρσις). Πρὸς τοῦτον πρότερος
 ὁ θεόμορμος Ἀλέξανδρος εἶπεν· *Ἐργαστηέ* (= ἠθεῖε) ἔ πολὺ
 βεβαίως σὲ ἐμποδίζω *διὰ τῆς βραδύτητός μου* (= δηθύνων) ἂν
 καὶ σπεύδεις, καὶ δὲν ἦλθον *κατὰ τὴν προσήκουσαν ὥραν*
 [520] (= ἐγκαίρως=ἐναΐσιμον) καθὼς διέταπτες· Πρὸς αὐτὸν
 δ' ἀποκρινόμενος εἶπεν ὁ ἄνδρεῖος Ἐκτωρ· *Περιεργε ἀνθρῶπε*
 (καυμένη=δαμόνιε) *δὲν ἠθελε σοῦ ψέξει* (ὑβρίσει=οὐκ ἂν ἀτι-
 μάσσειε) ἀνὴρ τις, ὅστις ἠθελεν εἶναι *δίκαιος* (= ἐναΐσιμος), τὴν
 ἐν τῇ μάχῃ δρᾶσιν, διότι εἶσαι ἀνδρεῖος· ἀλλ' ἐκουσίως εἶσαι *ἀ-
 δρανής* (= μεθιεῖς) καὶ σοῦ λείπει ἡ θέλησις· ἡ δὲ καρδία μου
ἀναστενάξει ἐνδομύχως (= ἄχνυται ἐν θυμῷ), ὁσάκις ἀκούω
 [525] *κατὰ σοῦ* (: εἰς βάρος σου=ὑπὲρ σέθεν) ὑβρεις ἐκ μέ-
 ρους τῶν Τρώων, οἵτινες πολὺν ἀγῶνα ἔχουσιν ἔνεκα σοῦ· ἀλλ'
 ἄς πηγαίνωμεν· *Ταύτας δὲ τὰς ἀσημάντους μεταξὺ ἡμῶν τῶν
 δύο προστριβᾶς* (= τὰ δὲ) *θὰ διορθώσωμεν* (: θὰ συμβιβᾶσω-
 μεν=ἀρεσσόμεθα) ἐν τῷ μέλλοντι, ἔαν ποτὲ (= πόθι) ὁ Ζεὺς
 δώσῃ νὰ στήσωμεν ἡμεῖς *κρατῆρα ἐλευθερονίητοι*, κρατῆρα ἐν-
 τὸς τοῦ ὁποίου θὰ παρασκευάσωμεν οἶνον σπονδῆς πρὸς εὐχα-
 ρίστησιν τῶν θεῶν διὰ τὴν κατατρόπωσιν τῶν ἐχθρῶν καὶ ἔξα-
 σφάλισιν τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν] ἐν τοῖς μεγάροις ἡμῶν πρὸς τι-
 μὴν *τῶν ἀθανάτων* (= ἀειγενέτησι), ἐπουρανίων θεῶν, ἀφοῦ ἐκ-
 διώξωμεν τοὺς ὀραίας κνημίδας ἔχοντας Ἀχαιοὺς Ἑλληνας] ἐκ
 τῆς Τροίας.

ΤΕΛΟΣ ΡΑΨΩΔΙΑΣ Ζ'.

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Ἐν σελ. 16 στίχ. 290

γράφει : καλλιτεχνήματα γυναικῶν ἐκ Σιδῶνος,
τὰς *δποίας* (γυναῖκας) αὐτὸς ὁ θεόμορφος κλ.

ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου : τὸς *δποίους* αὐτὸς ὁ
θεόμορφος κλ.

ΠΑΡΟΧΗ

